

Fredag den 11. april 2014 (D)

1

Kl. 10:00

76. møde

Fredag den 11. april 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Anvendelse af indkomstregistreret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.).
Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).
(Fremsættelse 26.03.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om børns forsørgelse. (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet).
Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).
(Fremsættelse 26.03.2014).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder. (En tidlig forebyggende indsats m.v.).
Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).
(Fremsættelse 26.03.2014).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forstærket indsats mod asocial adfærd ved etablering af netværkssamråd, udvidelse af målgruppen for magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet m.v.).
Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).
(Fremsættelse 26.03.2014).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om kortlægning af kompetencebalancen mellem Danmark og EU samt anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincippet i praksis.
Af Mette Bock (LA) m.fl.
(Fremsættelse 28.01.2014).

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Jonas Dahl, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 17. april 2014 atter kan give møde i Tinget.

Sanne Rubinkes hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I dag er der følgende anmeldelse:

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 110 (Forslag til folketingsbeslutning om styrket grænsekontrol).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Anvendelse af indkomstregistreret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.).

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).
(Fremsættelse 26.03.2014).

Kl. 10:00

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og først er det ordføreren for Venstre, hr. Finn Thranum.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Finn Thranum (V):

Der er ingen grund til, at verdens største offentlige sektor skal blive endnu større. Derfor er der behov for at effektivisere og forenkle den offentlige sektor, hvor man kan. Med dette lovforslag udmøntes den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, der blev præsenteret under

den daværende VK-regering og nu positivt videreføres af den nuværende regering. Formålet med forslaget er at effektivisere og forenkle administrationen af ydelser, fremme digitaliseringen af selvbetjeningen og gøre indtægtsreguleringen af social pension og boligstøtte mere præcis, alt sammen noble formål, som Venstre støtter.

Mødet med det offentlige er i dag ofte administrativt tungt for den enkelte borger. Det koster tid, og det koster offentlige kroner. Samtidig er der i dag et vist skøn i reguleringen af offentlige ydelser. Med de nye regler, gøres disse reguleringer mere konkrete og således lettere at forholde sig til. Det er positivt, fordi det gør mødet med det offentlige mere forudsigeligt.

I Venstre har vi den holdning, at man skal have de sociale ydelser, som borgernes indkomst berettiger til. Samtidig skal systemet skabe incitament til at arbejde, hvis det er muligt, ikke til at snyde. I dag er systemet indrettet sådan, at der for visse grupper er incitamenter til at oplyse for lav indkomst og dermed opnå højere boligstøtte og/eller pension. Bagatelgrænserne eliminerer mange steder risikoen for at blive efterreguleret.

Når man med dette lovforslag tager SKATs register i brug og udregner ydelsesniveauet på baggrund af den faktiske indkomst, så eliminerer man incitamentet til at snyde. Samtidig sikrer man, at alle borgere får de ydelser, de rent faktisk er berettiget til, ved at efterregulere, ganske som man kender det fra indkomstskatten, og det er positivt.

Lovforslaget vil betyde en besparelse på op til 50 mio. kr. i 2018. Det er et skridt i den rigtige retning, for med Produktivitetskommissionens anbefalinger i mente er der behov for et langt, sejt træk og en gennemgående indsats for en mere effektiv og moderne offentlig sektor, hvis vi skal høste det store økonomiske potentiale, der er muligt.

Derfor er Venstre glade for, at vi med dette lovforslag reducerer udgifterne til administration og samtidig reducerer borgernes administrative byrder. Sådanne win-win-situationer er vi glade for i Venstre, og derfor støtter vi lovforslaget og ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Ordføreren for Det Konservative Folkeparti er forhindret i fremmøde på grund af halsbetændelse. Derfor har jeg lovet at meddele, at Det Konservative Folkeparti også støtter dette lovforslag.

Kl. 10:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Pernille Rosenkrantz-Theil

Kl. 10:04

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak. For en gangs skyld har vi et digitaliseringsforslag, som selv Ældre Sagen bakker op om. Det er jo godt. Dokumenter, der skal findes og kopieres eller printes, og breve, der sendes frem og tilbage, for at man kan få efter reguleret sin folkepension, førtidspension eller boligstøtte, er faktisk fortsat virkeligheden for tusindvis af danskere, der har behov for at få tilpasset deres ydelser. I dag er administrationen af sociale pensioner og boligstøtte i vid udstrækning afhængig af de oplysninger, som den enkelte modtager af ydelsen selv afgiver om sin indkomst. Den nuværende administration er forbundet med en hel del besvær for borgerne, som skal finde og medsende dokumentation for indkomstforhold, som i de fleste situationer jo allerede er tilgængelige i SKATs registre.

Derfor kommer, at reglerne i dag kan være svære at gennemskue for folk, og det indebærer, at det ofte er nødvendigt, at Udbetaling Danmark udøver et konkret skøn ved opgørelsen af indkomsten – et skøn, som får indflydelse på beregningen og størrelsen af pensionen eller boligstøtten. Det skaber selvfølgelig en fuldstændig urimelig ri-

siko for forskelsbehandling af borgere, hvis økonomiske forhold er meget ens. Det er de eksisterende uhensigtsmæssigheder, som vi forsøger at rette op på med det her lovforslag.

Med forslaget skal reglerne for indtægtsreguleringen af sociale pensioner og boligstøtte tilpasses, så det bliver muligt at anvende indkomstoplysninger direkte fra SKATs registre i forbindelse med indtægtsregulering af folkepension og førtidspension og boligstøtte, vel at mærke uden at ændre de grundlæggende betingelser for retten til og principperne for indtægtsregulering af social pension og boligstøtte. Det foreslås bl.a., at oplysningerne om indkomst fremover som altovervejende udgangspunkt skal hentes automatisk fra indkomstregisteret og andre skatteregistre, så man slipper altså for alt det her brevbyl. Det betyder, at borgernes oplysningspligt om indkomstforhold kan reduceres i meget væsentligt omfang.

Derudover bliver reglerne for skøn over indkomsten mere objektive. Eksempelvis skal der være en entydig sammenhæng mellem indkomstperioden og ydelsesperioden, ligesom der indføres symmetri omkring beregningen som følge af indkomstændringer. Det vil sige, at ydelsen bliver forhøjet eller nedsat, når modtagernes indkomst henholdsvis falder eller stiger. På samme måde indføres efterregulering af både folkepension, førtidspension og boligstøtte, når den skattemæssige opgørelse foreligger. Det betyder, at modtageren enten vil få krav om tilbagebetaling eller få en efterbetaling af ydelsen, hvis den faktiske indkomst viser sig at være henholdsvis højere eller lavere end forudsat ved udbetalingen i løbet af året.

Derfor kommer, at en række bagatelgrænser på boligstøtteområdet ophæves eller reduceres, ligesom det her forslag indeholder en række forslag til regelforenklinger på boligstøtteområdet, som ikke har relation til ændringerne af reglerne for indtægtsregulering, men som alle har det tilfælles, at de enten har en meget begrænset eller ingen anvendelse. Med forslaget bliver administrationen af social pension og boligstøtte både smartere og mere enkel for den enkelte borger. Der tages et stort skridt i retning af at sikre, at indtægtsafhængige sociale ydelser rent faktisk svarer til indkomsten, og at beregning af social pension og boligstøtte bliver lettere at forstå og bliver mere retfærdig og enklere for den enkelte modtager. Endelig forbedres mulighederne for digital selvbetjening.

Det her er et forslag, som vi er rigtig glade for i Socialdemokratiet, fordi vi mener, at det giver en større gennemsigtighed, i forhold til hvad man har ret til, så man faktisk også får de ting udbetalt. Derfor kan vi selvfølgelig støtte forslaget.

Kl. 10:08

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hensigten med det her lovforslag er at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, forbedre mulighederne for digital selvbetjening og muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension og boligstøtte. Det overordnede sigte er vi i Dansk Folkeparti fuldstændig enige i, nemlig at få justeret reglerne, så der kommer en mere objektiv tildeling, så tildeling af pension og boligstøtte ikke afhænger af, hvad og hvordan man får oplyst om bl.a. indtægtsforhold, men at det er baseret på faktiske tal og som udgangspunkt kan baseres på oplysninger, som er i systemet i forvejen, så man skal oplyse så lidt som muligt.

Der er nogle enkelte ting, der underer os. F.eks. er der en formulering om, at i forbindelse med Udbetaling Danmark, hvor det er registreret, at forskudsopgørelserne ikke holder, så skal Udbetaling Danmark så vidt muligt, forinden man ændrer forskudsopgørelsen, gøre pensionisten opmærksom på, at man gør det. Hvorfor står der for så

vidt muligt? Hvornår er det ikke muligt at gøre opmærksom på, at man har tænkt sig at ændre på forskudsopgørelsen? Hvis det gælder en af de mange borgere, som kan modtage digital kommunikation, så skulle der jo ikke være noget problem i at sende en meddelelse den vej rundt. Og til dem, der ikke kan det, vil det vel være rimeligt at forvente, at man, før man ændrer på folks forskudsopgørelse, så sender et brev. Så det, at det kun skal ske så vidt muligt, synes vi nok man lige skulle tænke over en ekstra gang.

Grundlæggende er der et problem i det her lovforslag, som ikke specifikt skyldes lovforslaget, men som bliver tydeligt, i forbindelse med at vi kigger på det her. Det er den der markante digitalisering, som faktisk skaber en marginalisering af en gruppe. Digitalisering er fint nok, og for det store flertal vil det helt sikkert også fungere udmærket. Men det ligger i forlængelse af en tendens, som har været kendetegnende i en årrække i den offentlige sektor i tilgangen til borgerne, som vi mener man er nødt til at gøre op med. Det er en tendens, som handler om, at man som offentlig myndighed i mange år har opbygget en praksis med, at det er godt, hvis man kan holde borgeren væk, hvis man kan sende borgeren videre til den næste dør. Det har med rimelighed kunnet fungere, så længe der rent faktisk var en dør rent fysisk og der bag den dør sad en sagsbehandler, som også rent faktisk kunne tage sig af borgerens problemer.

Men i dag er vi derhenne, at når jeg som ældre borger, der ikke har it, ikke forstår det, ikke evner at finde ud af alle, kommer hen til kommunen for at få klarhed over, hvorfor min pension ikke ser ud, som jeg forventer det, så sendes jeg ud af døren igen med to telefonnumre: et til SKAT og et til Udbetaling Danmark. Når jeg så prøver at ringe til dem, kommer jeg igennem et virvar af menuer, og det kan tage timer, før jeg kommer igennem og får et menneske at tale med, hvis jeg ikke giver op undervejs.

Der bliver vi nødt til at gøre noget ved. F.eks. er der i lovforslaget et punkt, hvor der står, at når Udbetaling Danmark sender en agterskrivelse, kan det gøres digitalt med en frist på 8 dage i. Det nævnes, at der etableres en digital selvbetjeningsløsning på besvarelse af partshøringen. Det er meget godt for alle dem, der kan finde ud af det, altså dem, der er digitalt velkørende, dem der har styr på det, men hvad gør den, der ikke kan finde ud af det? Hvor går man hen? Vi bliver nødt til at sikre, at kommunerne både kan og vil og skal hjælpe i den situation.

I min egenskab af lokalpolitiker bliver jeg ofte kontaktet af borgere, som fortæller, at de har været oppe i borgerservice med et spørgsmål om f.eks. pensionen og kommer ud med de her par telefonnumre til SKAT og Udbetaling Danmark, og så ringer de til mig og spørger: Hvad skal jeg så gøre? Min indgang til det er, at kommunen faktisk bør og skal hjælpe dem. Vi bliver nødt til at sikre, at det præciseres, hvordan kommunen er forpligtet til at hjælpe de borgere, som af den ene eller den anden grund ikke kan finde ud af det.

Tag ikke fejl: Det bliver somme tider nævnt, at det her problem med digitalisering forsvinder, når de gamle ikke er her mere. Når den ældre generation er væk, er vi alle sammen i stand til at arbejde digitalt. Prøv lige at se jer om. Prøv at se på alle de unge, som rent faktisk har svært ved at håndtere en reel digital kommunikation, og som rent faktisk vil have brug for håndgribelig hjælp for at finde ud af systemet. Der vil altid være en gruppe, som har brug for hjælp, og vi skal sikre, at den hjælp er der. Det skal være en hjælp i nærområdet. Det skal være den kommunale borgerservice, som skal løse den opgave i samarbejde med SKAT og Udbetaling Danmark. Hvis vi kan finde en god løsning på det problem og få præciseret, hvordan det løses, så vil Dansk Folkeparti gerne støtte det her lovforslag. Tak.

Kl. 10:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Zenia Stampe.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Forleden var jeg direkte på TV 2/Øst om aftenen for at kommentere en sag, hvor en ældre kvinde – eller det er måske så meget sagt, når man er 65, men det kaldte hun sig selv – var gået glip af folkepension, fordi hun ikke havde fået ansøgt om folkepension, fordi der var et brev, der var blevet væk. Det har jo egentlig ikke så meget at gøre med det her lovforslag, og dog fortæller det jo noget om, hvad borgerne faktisk forventer i Danmark. De forventer, at der er rigtig meget, der sker automatisk, og jeg tror, at de har svært ved at forstå, hvorfor de, når en myndighed som SKAT har adgang til en masse oplysninger, så skal skrive ind og give dem de oplysninger igen.

Det synes jeg sådan set er det bedste, man kan sige om det her forslag, hvor jeg i øvrigt kan tilslutte mig alt, hvad der er blevet sagt før. Der er rigtig meget godt at sige, og det er ikke, fordi jeg har nogen dårlige ting at sige om det. Det allerbedste er jo nemlig, at vi effektiviserer arbejdsgangene, at vi ikke tvinger borgerne til at komme med information flere gange; vi gør det simpelt hen enklere og lettere for borgerne.

Det, man så selvfølgelig skal overveje – og det har så heller ikke så meget at gøre med det her forslag, men er mere fremadrettet – er, at jo mere vi automatiserer, jo mere vil det så også komme bag på borgerne, når de selv skal tage et initiativ. Altså at de f.eks. selv skal ansøge om folkepension. Det er selvfølgelig også en del af hele den her digitalisering, at jo mere man automatiserer, jo bedre skal man så også være til at informere borgerne om, når de selv forventes at tage initiativ, for ellers kan nogle – og med en vis god ret – sige: Jamen jeg anede ikke, at jeg selv skulle tage initiativ her, for jeg er jo vant til, at det hele sker af sig selv, for I har jo oplysningerne.

Vi kan selvfølgelig tilslutte os det her forslag, men er selvfølgelig hele tiden optaget af den her sontring mellem, hvad der automatiseres, og hvad borgeren så selv skal tage initiativ til, og er også opmærksomme på, om det her med, at der er mindre og mindre, man selv skal tage initiativ til, gør, at vi skal blive bedre til at gøre borgerne opmærksomme på, når der så er sager, hvor de altså selv skal tage initiativ, for at de ikke går glip af noget. Men vi kan fuldstændig tilslutte os forslaget.

Kl. 10:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Som vi har hørt fra alle her, bevæger det her samfund sig mod at være mere og mere digitalt og papirløst. Allerede nu ved vi jo godt, at det er slut med at modtage breve og papirblanketter fra kommunen om kort tid, da al kommunikation med det offentlige i fremtiden kommer til at foregå digitalt, medmindre man af forskellige grunde er undtaget fra den her regel. Det betyder også, at det alt andet lige kan blive lettere for borgerne at interagere med myndighederne, tjekke sin skat, anmelde en flygtning, og at staten samtidig kan se frem til at spare en masse penge, når udgifterne til brevkommunikation bortfalder. Det gør jo også et vist indtryk. Det er også af de her grunde, at SF generelt er positiv over for digitaliseringsbølgen.

Som det fremgår af bemærkningerne til det her forslag, indgår det her forslag jo også som en integreret del af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Mere specifikt, som det også er blevet sagt af ordførere, der tidligere her været heroppe, går det her forslag ud på at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen på en række områder, så det bliver lettere for borgerne at bruge digital selvbetjening

i forbindelse med indtægtsregulering af social pension og boligstøtte.

I dag er det som bekendt sådan, at borgeren selv skal indhente, indsende og dokumentere en række oplysninger for at være ydelsesberettiget. Den praksis er jo ikke bare uhensigtsmæssig og besværlig, men også utidssvarende, da de pågældende oplysninger i de fleste tilfælde allerede er tilgængelige hos den relevante myndighed.

Det er derfor, at SF støtter forslaget, og fordi man således fremover også kan anvende indkomstoplysninger fra eIndkomst og SKAT direkte i forbindelse med indtægtsreguleringen af disse ydelser. De her ændringer vil lette de administrative opgaver generelt i det her samfund, og da vi, uanset om vi alle sammen kan lide det eller ej, bevæger os mod det digitale samfund i højere og højere grad, ser vi lovforslaget som en helt naturlig del af den her proces.

Med de ord skal jeg meddele, at SF støtter forslaget.

Kl. 10:17

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Enhedslisten synes, det er et godt lovforslag, som retter op på de problemer, der er ved den gældende beregning af pension og boligstøtte. Den gældende regulering medfører, at pensionister bliver snydt, fordi de ikke er opmærksomme på, om kommunen har sat deres indkomst for højt. Det har været fremme flere gange gennem årene, senest sidste forår, hvor medierne kunne fortælle om pensionister, der var blevet snydt for flere hundrede kroner om måneden. Ifølge Ældre Sagen er det helt op imod 300.000 pensionister, der risikerer at blive udsat for det hvert år. Det kommer vi til livs, ved at pensionen beregnes på grundlag af det aktuelle kalenderår, som det bliver foreslået her, med en efterregulering efter årets udløb, altså nøjagtig som med lønindkomst. Det sikrer i langt højere grad, at pensionisten får det, som vedkommende har krav på, hverken mere eller mindre.

Det er da rart, at digitalisering og effektivisering af administrationen for en gangs skyld kan gå op i en højere enhed med en styrkelse af borgernes retssikkerhed. Det tilsvarende er tilfældet, hvad angår boligstøtte, som omlægges, således at perioden for indtægtsregulering bliver den enkelte måned. Det betyder, at husstands boligstøtte altid vil blive beregnet på grundlag af månedens husstandsindkomst plus 1/12 af de øvrige indkomster.

Desværre kan de ændrede regler om boligstøtte af administrative grunde ikke træde i kraft samtidig med de ændrede regler for beregning af pension. Det bliver 1 år senere, den 1. januar 2016. Vi bør derfor i udvalgsarbejdet overveje, om vi skal følge Ældre Sagens forslag i deres brev til Socialudvalget af 7. april 2014 – forslaget om at lempe reglerne for efterregulering og efterbetaling af boligstøtte. Vi bør også overveje Ældre Sagens forslag om at udskyde tidspunktet for indførelse af obligatorisk digital selvbetjening på boligstøtteområdet, til de nye regler om eIndkomst og efterregulering af boligstøtte træder i kraft den 1. januar 2016.

Det er rigtigt, som Dansk Folkepartis ordfører lige har anført her fra talerstolen, at også denne lov ligesom de andre love, der er et led i folketingsflertallets digitaliseringsstrategi, rummer faren for en marginalisering af de ældre medborgere og andre, som ikke er med på noderne. Vi skal hele tiden huske, at ca. 400.000 ældre medborgere slet ikke er med på digitaliseringsvognen. Det problem, der ligger i lovgivningen, vil Enhedslisten gerne være med til at rette op på, men som ordføreren for Dansk Folkeparti selv siger, er det ikke et resultat af denne lov, men af digitaliseringsstrategien som sådan.

Den strategi og de betingelser, som den bliver udrullet under, er Enhedslisten uenig i og modstander af, og vi vil gerne samarbejde med alle partier, der vil rette op på de svagheder, der er i det. Vi må desværre konstatere, at det er det store flertal af Folketingets partier ikke indstillet på, så derfor må vi jo forholde os til det konkrete lovforslag, der efter vores opfattelse er en klar forbedring af pensionisternes vilkår og en forbedring af retssikkerheden for mennesker, der modtager boligstøtte.

Så vi støtter lovforslaget, men er selvfølgelig åbne over for, om der undervejs i forhandlingerne kan ske nogle forbedringer på det kritiske punkt, som Dansk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at pege på.

Kl. 10:20

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, fru Thyra Frank.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Formålet med lovforslaget nr. L 166 er at effektivisere og forenkle administrationen af ydelser, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension og boligstøtte. Liberal Alliance kan støtte forslaget.

Kl. 10:21

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til korte bemærkninger. Så er det ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.

Kl. 10:21

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold

(Manu Sareen):

Jeg vil meget, meget gerne takke for de forskellige indlæg, og jeg vil også takke for den brede opbakning, der er til forslaget. Som stort set alle ordførerne har været inde på, er forslaget et led i regeringens moderniseringsdagsorden, 2020-planen, og er samtidig et væsentligt element i regeringens indsats for at sikre korrekt udbetaling af sociale ydelser. Hovedformålet med lovforslaget er at effektivisere og forenkle administrationen, forbedre mulighederne for digital selvbetjening og muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension og boligstøtte.

Lovforslaget består endvidere af en tilpasning af reglerne, så man kan anvende indkomstoplysningerne fra eIndkomst og SKATs øvrige indkomstregistre direkte i forbindelse med indtægtsregulering af social pension og boligstøtte. Der indføres også en symmetrisk efterregulering på begge ydelsesområder. Det betyder, at der foretages en endelig beregning af ydelsernes størrelse, når den skattemæssige årsopgørelse foreligger. Og det betyder selvfølgelig også, som rigtig mange har været inde på, at borgerne får præcis det, som de har ret til.

Lovforslaget er også en fordel for borgere, der ikke længere skal oplyse om ændringer i lønindkomsten til Udbetaling Danmark. De nye regler er samtidig en fordel for Udbetaling Danmark, der ikke længere manuelt skal gennemgå de mange lønsedler fra borgerne, og derfor høstes der også administrative besparelser.

Ud over det har der været en del bekymringer, og det lytter jeg selvfølgelig også til. Jeg vil sige, at borgere, der ikke er digitale, som DF og Enhedslisten var inde på, og som har fået fritagelse fra digital post og digital selvbetjening vedrørende social pension eller boligstøtte, stadig vil kunne modtage breve, herunder breve med parthøringer, med almindelig fysisk post. Så man har selvfølgelig gjort sig

nogle tanker om lige præcis de bekymringer, som der også er. På samme måde vil borgerne selvfølgelig også kunne afgive oplysninger eller søge om vejledning pr. telefon eller ved almindelig fysisk post.

Det betyder ikke, at man ikke skal være opmærksom på, at der er en gruppe, som kan have svært ved det, og man indtænker det selvfølgelig også. Jeg vil selvfølgelig være behjælpelig i udvalgsarbejdet, som ordførerne for både Enhedslisten og Dansk Folkeparti har været inde på, og skulle der være nogle ting, som vi kan forbedre, så vil jeg selvfølgelig se velvilligt på det. Jeg vil bare lige i al stilfærdighed oplyse, at jeg f.eks. har holdt møde med Ældre Sagen, som også er meget opmærksom på den her sag, men som siger, at det er muligt at få ældre mennesker, som normalt ikke er digitale, med på vognen, men det kræver selvfølgelig et arbejde. Det er jo ikke sådan, at hensigten er, at vi skal have borgere i Danmark, som ikke kan det, og som skal tvinges til det. Vi er selvfølgelig meget, meget opmærksom på den problemstilling. Det er klart.

Kl. 10:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ingen korte bemærkninger, og da der ikke er nogen, der ønsker ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om børns forsørgelse. (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet).

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).

(Fremsættelse 26.03.2014).

Kl. 10:25

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet. Først er det hr. Finn Thranum som ordfører for Venstre.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Finn Thranum (V):

Det er velkendt, at Venstre ikke er en del af den oprindelige aftale om statsforvaltningerne, som blev indgået i forbindelse med finansloven for 2013. Den aftale blev udmøntet ved lovforslag nr. L 157, som blev behandlet sidste år.

Omorganiseringen af statsforvaltningerne har betydet en centralisering, hvor man bl.a. har rykket arbejdspladser fra udkanten af Danmark til de større byer. Herudover har man indført en række gebyrer for statsforvaltningens ydelser. Selv om der også var elementer i omorganiseringen, som Venstre grundlæggende fandt fornuftige, f.eks. enhedsorganiseringen, valgte vi at stemme nej af de overstående grunde.

Vi behandler nu et lovforslag, som ligger i forlængelse af sidste års L 157, hvor der gennemføres en række regelforenklinger i forhold til børnebidrag. Det synes Venstre er en fornuftig politik, som

vil kunne skabe mindre bureaukrati for forældrene og forenkle sagsbehandlingen.

Dertil vil lovforslaget betyde en mindre besparelse på ca. 5 mio. kr. årligt. I Venstre stiller vi os derfor i udgangspunktet positivt over for L 167, selv om det ligger i forlængelse af en aftale om en omstrukturering af statsforvaltningerne, som vi gerne havde set anderledes. Venstre vil derfor deltage aktivt i udvalgsarbejdet med henblik på at kunne stemme for lovforslaget.

Jeg har bl.a. bemærket, at et af høringssvarene har forskellige udlægninger af, hvorledes lovforslaget påvirker barnets tarv og bidragsbetalernes stilling. Vi vil under udvalgsbehandlingen bruge lidt kræfter på at få uddybet dette høringssvar yderligere.

Ordføreren for Det Konservative Folkeparti er forhindret i fremmøde på grund af halsbetændelse. Derfor har jeg lovet at meddele, at Det Konservative Folkeparti støtter dette forslag.

Kl. 10:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Siden kommunalreformen trådte i kraft i 2007, har statsforvaltningerne levet en noget omtumlet tilværelse. Det økonomiske grundlag har været uholdbart, og siden 2009 har midlertidige bevillinger været det eneste, der har holdt statsforvaltningerne oven vande. Derfor indgik regeringen i 2012 en aftale med Enhedslisten og Liberal Alliance om en ny struktur for statsforvaltninger, der skal sikre en samlet og holdbar løsning for statsforvaltningerne. Forslaget, vi behandler i dag, er en del af udmøntningen af den aftale og indeholder en række regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet. Ændringerne skal skabe øget gennemsigtighed og mindre bureaukrati for forældre i forbindelse med forsørgelsen af deres børn. Samtidig vil sagsbehandlingen på børnebidragsområdet blive forenklet.

Med lovforslaget foreslås det, at behandlingen af sager om løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag forenkles og effektiviseres, så fokus bliver på hensynet til barnets tarv og på bidragsbetalers indkomstforhold ved vurderingen af bidragets størrelse. Fremadrettet vil bidragsmodtagerens og barnets eller den unges indkomst dermed ikke længere have nogen betydning for vurderingen af bidragets størrelse.

Ansøgningsfristen ved ansøgning om børnebidrag forkortes fra 6 til 2 måneder, og fremadrettet skal der ved fastsættelsen af et løbende børnebidrag kunne gives fradrag for såkaldte uopsættelige faste udgifter til barnets institution, eksempelvis daginstitution eller privatskole, som er betalt af bidragsbetaleren.

Antallet af bidragstrin reduceres ved at afskaffe muligheden for at fastsætte normalbidraget plus 25 pct. og plus 50 pct. Bidragets størrelse vil fremover kun kunne fastsættes til enten normalbidraget, normalbidraget plus 100 pct., normalbidraget plus 200 pct., eller normalbidraget plus 300 pct. – og i sjældne tilfælde plus 400 pct., som efter praksis er maksimum. Det betyder, at der fremover skal være tale om større indkomstændringer, før der er grundlag for at ændre bidraget. Det vil ikke alene give en administrativ lettelse i statsforvaltningerne, men det kan forhåbentlig også bidrage til at holde konfliktniveauet nede, til gavn for både barn og forældre, fordi der rejses færre sager.

Endelig skal behandlingen af sager om særlige børnebidrag forenkles og effektiviseres, og det betyder bl.a., at fristen for ansøgninger om fastsættelse af konfirmations- og beklædningsbidrag skærpes og tydeliggøres, så vi fremadrettet undgår tvister mellem forældre om brud på mundtlige aftaler, der ikke kan dokumenteres.

Det skulle vist være det. Så er der nogle småtterier, en særlig lille detalje her, jeg er glad for, nemlig en ligestilling mellem børn, der bliver døbt, og børn, der bliver navngivet; jeg ved ikke, om det kommer mange årtier, efter at det burde have været indført, men nu kommer det, og Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Karin Nødgaard.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Tak. Jeg skal ikke her gennemgå de forskellige områder, som der er i forslaget, i forhold til hvilke effektiviseringer der er, og hvilke regler der skal forenkles, for det har de to foregående ordførere gjort, men for mig er det vigtigt at sige, at når der er tale om effektiviseringer og regelforenklinger generelt, så er vi i Dansk Folkeparti positivt indstillet. Vi ser på rigtig mange områder, at der er mange arbejdsgange, som måske også er lidt for lange, der er lange sagsbehandlingstider og så også noget bureaukrati, og det er jo ting, som vi ofte hører kritik af i befolkningen, så kan vi lette det, er det jo rigtig fint.

Forslaget her er, som Venstres ordfører også var inde på, en aftale om statsforvaltningerne, som Dansk Folkeparti heller ikke var med i, men derfor er det jo vigtigt, at vi nu i dag tager udgangspunkt i, at loven er vedtaget, og at det ikke er en debat om selve statsforvaltningen som institution, men netop om aftalen, der i sin tid blev besluttet, om, at der skulle foretages nogle besparelser på 5 mio. kr. årligt. Det sker så ifølge forslaget på en hel del områder, og der ser vi, hvis borgerne føler sig godt behandlet og de med de her ændringer får en enklere sagsbehandling, egentlig ikke nogen grund til at stemme imod forslaget.

Men vi synes også, der er nogle ting, som vi måske godt vil have klargjort lidt mere, og derfor vil vi stille nogle skriftlige spørgsmål. Det drejer sig bl.a. om det faktum, at der i forslaget skrives, at der skal ses bort fra modtagerens og barnets indtægtsforhold, og der vil vi jo gerne vide, om det vil medføre flere bidragsbetalere, og hvordan det forholder sig, hvis modtageren f.eks. har en meget stor indtægt eller formue. Så nævnes der også, at der for ansøgninger om børnebidrag indføres en ny frist på 2 måneder. Hvornår begynder den frist reelt? Og hvad skal der egentlig ske, hvis denne frist så ikke overholdes, altså hvad er sanktionsmulighederne osv.? Kan man så ikke modtage børnebidrag? Så det er egentlig bare nogle præciseringer i forhold til det område.

Så står der også det med bidragstillægget, der kan være plus 25 pct. og plus 50 pct., som det bruges dag. Hvordan vil det egentlig komme til at påvirke størrelsen på fremtidige bidrag?

Så der er nogle skriftlige spørgsmål, som vi gerne vil have belyst, og så vil vi som udgangspunkt sige, at vi i Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 10:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Zenia Stampe.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Hovedformålet med det her forslag er jo at forenkke sagsbehandlingen af børnebidrag. Det er jo klart, at når man forenkler, så mister man nogle gange nogle nuancer, mulighed for finjustering osv., og det gør vi jo med det her forslag. Men når vi kigger på anvendelsen af de her nuancer, kan vi jo se, at praksis faktisk har be-

væget sig hen mod en lidt enklere administration, så langt hen ad vejen følger lovforslaget sådan set bare praksis.

Hvis vi ellers kigger på de finjusteringer, de nuancer, som vi så ikke får mulighed for at anvende i fremtiden, og som heller ikke bliver anvendt så meget, synes vi også, at de ligger inden for rimelighedens grænser, hvor vi kan have god samvittighed både over for det barn, som er splittet mellem sine forældre, men også over for den forælder, der altså har den primære forsørgerpligt, og som barnet bor hos.

Så vi synes, det er rigtig godt at forenkke det her område, og vi synes også, at de steder, hvor vi forenkler og på den måde fjerner nogle muligheder for at nuancere og finjustere, stadig ligger inden for rimelighedens grænser. Så vi kan tilslutte os forslaget.

Kl. 10:34

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jamen det er jo fantastisk, så enige vi er, det kan næsten ikke være bedre; derfor skal jeg heller ikke holde nogen lang tale. Jeg vil bare sige, at blandt de konkrete tiltag er vi i SF især positive over for, at der fremover kun tages hensyn til barnets tarv i forhold til bidragsbatalerens indkomstforhold ved afgørelse af børnebidrag. Det betyder nemlig, at bidragsmodtagerens og barnets indkomst ikke længere har betydning, og at der ikke længere skal tages hensyn til bidragsbatalerens erhvervsevne. Det finder vi i sig selv positivt, men samtidig er det også hensigtsmæssigt, at lovgivningen dermed i højere grad kommer til at flugte med den normale praksis i langt størstedelen af sagerne, som imidlertid ikke afspejles i lovgivningen.

Vi er også tilfredse med, at vi øger ansøgningsfristen i sager om konfirmationsbidrag fra 2 til 3 måneder – at det ønske efterkommes, sådan som det har været statsforvaltningens forslag. Alt i alt synes vi, at det her forslag imødekommer intentionen bag aftalen fra december sidste år på en passende måde, der samtidig sikrer en større gennemsigtighed i lovgivningen.

Med disse ord skal jeg meddele, at SF støtter forslaget.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Som andre ordførere har nævnt, er det her jo en udløber af forliget om strukturændringen i statsforvaltningen og ændringen af klagestrukturen. Vi har jo endnu til gode at se, om den store omlægning nu også er en samlet og holdbar løsning, sådan som forligspartierne har til intention at den skal blive. I hvert fald følger vi – dvs. regeringen og forligspartierne og mange andre, heldigvis – nøje hele den her omlægning, og hvilke konsekvenser den får for borgerne og borgernes retssikkerhed, og noget tyder jo på, at det ikke går helt så godt, som vi kunne ønske.

Men det, vi har at gøre med her, er jo et lille hjørne af det forlig, nemlig nogle regelforenklinger på børnebidragsområdet. De andre ordførere har jo på udmærket vis gennemgået de væsentligste af ændringerne, så jeg skal bare sige, at set fra Enhedslistens side, er det nogle regelforenklinger, som ikke går ud over børnene, som ikke lægger nye byrder på forældrene – tværtimod er det klare regler, som forhåbentlig er nemmere for forældrene at forholde sig til – og som

måske oven i købet også kan bidrage til at nedbringe antallet af konflikter mellem forældre.

Da man samtidig kan spare 5 mio. kr. – loves det – kan man jo ikke sige nej til sådan et lovforslag. Og så er det jo hermed endnu en gang dokumenteret, at Enhedslisten ikke altid bare er ude på at bruge penge. Vi er selvfølgelig åbne for, at der i den videre udvalgsbehandling kan skabes yderligere forbedringer, og man skal selvfølgelig lytte til kritiske spørgsmål og kommentarer, uanset hvor de kommer fra – også når de kommer fra Dansk Folkeparti og Venstre – så vi ser frem til, at vi alle sammen bliver klogere på, hvad det her lovforslag betyder. Og hvis det er muligt at lave nogle forbedringer, der ligger inden for forligets økonomiske ramme, vil Enhedslisten selvfølgelig også støtte det undervejs i udvalgsbehandlingen. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, fru Thyra Frank.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Lovforslaget indebærer en række effektiviseringer på børnebidragsområdet. Som de øvrige ordførere på området kan Liberal Alliance også støtte dette lovforslag.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.

Kl. 10:38

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold

(Manu Sareen):

Tak for det. Jeg vil også gerne takke drøftelsen igen i den her omgang og de bemærkninger, der er faldet om lovforslaget. Jeg er, som alle ordførerne også har været inde på, rigtig glad for, at vi med lovforslaget kan forenkle og effektivisere reglerne på børnebidragsområdet, og at det kan være med til at skabe en øget gennemsigtighed og mindre bureaukrati for forældrene i relation til forsørgelsen af deres barn og selvfølgelig også, som hr. Finn Sørensen også lige sagde lige til sidst, være med til at mindske konfliktniveauet. Det synes jeg selvfølgelig også er væsentligt at tage med.

Jeg er også rigtig glad for, at vi samtidig med lovforslaget opnår de nødvendige effektiviseringer i sagsbehandlingen hos statsforvaltningen. Og igen vil jeg sige, at det er anden gang i træk, at vi har så bred opbakning til lovforslaget, og det betyder forhåbentlig, at lovforslaget kan vedtages i det her halvår, så det kan træde i kraft den 1. juli 2014.

Med de ord vil jeg sige tak for debatten, og jeg ser frem til den fortsatte behandling af lovforslaget i udvalget og vil selvfølgelig gerne svare på alle de specifikke spørgsmål, der nu måtte være, ingen tvivl om det. Tak.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger, og dermed er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder. (En tidlig forebyggende indsats m.v.).

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).

(Fremsættelse 26.03.2014).

Kl. 10:39

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet. Det er først fru Anne-Mette Winther Christiansen fra Venstre.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Tak for det, formand. Venstre mener, at det fortsat er nødvendigt og at vi har et behov for at forbedre indsatsen over for udsatte børn og unge og deres familier, og derfor ønsker vi at styrke og målrette en tidlig og forebyggende indsats i kommunerne. Den tidlige og forebyggende indsats skal jo så sikre, at udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for, inden deres problemer vokser sig for store. Derfor – skal jeg så sige på den ordentlige måde – indgik Venstre en aftale med regeringen. Det er en aftale, der netop hedder »Tidlig hjælp til børn og unge i udsatte familier«. Det foregik i forbindelse med finansloven for 2014, og dette forslag er så et af initiativerne i den aftale. Konkret foreslår man hermed – og nu hedder det så L 168 – at tydeliggøre kommunernes forpligtelse til en tidlig og forebyggende indsats. Lovforslaget har til formål at understrege vigtigheden af, at man får grebet tidligt ind, og det kan være så tidligt, at problemerne ikke er større, end at de vil kunne løses sammen. Det er vigtigt, at vi får lavet nogle gode eksempler, og de er derfor skrevet med i lovforslaget.

Derudover giver lovforslaget også hjemmel til, at kommunen som led i det her forebyggende arbejde kan give økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med særlige behov. Sådanne tiltag har vi prøvet tidligere i satspuljen, og det har fungeret godt, men sådan en pulje udløber jo også, så derfor er det rigtig fint, at det er kommet med igen i denne aftale, for disse børn har typisk glæde af at være med i nogle fritidsaktiviteter, være med i nogle fællesskaber og være med sammen med andre børn og unge, som måske også kan være som rollemodeller for dem.

I Venstre er vi positive over for forslaget. Vi mener, det er vigtigt, at vi er meget målrettede, og at vi går ind og laver forebyggende indsatser hurtigt. Vi mener også, at det her lovforslag er et skridt i den rigtige retning og et meget vigtigt et af slagsen. Alt, hvad vi kan gøre, skal vi gøre for at hjælpe de unge og de børn, som måske er ved at træde lidt ved siden, på fode igen.

Jeg skal hilse fra De Konservative og give samme støtte, som Venstre hermed også giver forslaget.

Kl. 10:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det giver ikke anledning til nogle bemærkninger fra salen. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

For Socialdemokratiet er det et kardinalpunkt, at alle får lige muligheder, at alle børn får chancen for at få et godt børneliv. Heldigvis vokser de fleste børn i Danmark op i gode og trygge omgivelser med kærlighed og engagerede voksne og masser af muligheder, men der er desværre også børn, der ikke får den nødvendige støtte hjemmefra. Det kan være børn, hvis forældre ikke magter at give den tilstrækkelige omsorg eller i de værste tilfælde udsætter dem for deciderede overgreb. Derfor er der igennem de senere år taget væsentlige og store skridt for at forbedre indsatsen for udsatte børn og unge.

Med Barnets Reform kom der for alvor fokus på det enkelte barns retssikkerhed og tarv frem for forældrenes. Reformen skulle bl.a. sikre kontinuitet i anbringelsen, en stabil og nær voksenkontakt og bedre rammer for kommunernes indsats og en tidligere indsats. Efter regeringsskiftet er indsatsen styrket yderligere. Reglerne om statsrefusion er ændret, så særlig små og fattige kommuner ikke står helt alene med udgiften til at anbringe meget store børneflokkene, og i 2013 kom overgrebspakken, som skal forebygge overgreb og sikre en styrket indsats for de børn og unge, som har været udsat for overgreb. Frem mod 2020 har regeringen sat konkrete mål for den indsats, som skal støtte udsatte børn og unge. Det drejer sig bl.a. om, at flere udsatte børn og unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse, så de får mulighed for at få foden indenfor på arbejdsmarkedet, tjene deres egne penge og leve et selvstændigt voksenliv, hvor de selv tager fat om tøjlerne i deres eget liv.

Men der er fortsat behov for at forbedre den tidlige indsats for udsatte børn og unge og deres familier. Formålet med lovforslaget er at styrke og målrette den tidlige og forebyggende indsats over for børn og unge, der vokser op i udsatte familier, så vi undgår, at barnets, den unges eller familiens problemer vokser sig så store, at de både bliver vanskeligere og dyrere at løse. Sagt med andre ord: Vi skal tage bedre hånd om de udsatte børn og unges problemer så tidligt som overhovedet muligt, så alle børn og unge reelt får lige muligheder, uanset hvor de vokser op og med hvilken familie de vokser op.

Med lovforslaget ændres servicelovens § 11, så det bliver helt tydeligt, at der er tale om en forebyggelsesparagraf, som skal bidrage til at skabe sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og de målrettede indsatser, som tilbydes børn og unge med et særligt behov for støtte, dvs. børn med sociale problemer og børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Præcisering er nødvendig, så kommunerne er opmærksomme på, at børn og unge, der har behov for en mere indgribende foranstaltning, skal have den efter servicelovens kapitel 11 og ikke efter § 11. På samme måde skal børn og unge, der kan hjælpes med en forebyggende indsats, ikke have en ... Det er vist et eller andet vrøvl, jeg har fået skrevet her, det beklager jeg – det handler grundlæggende om at få sikret, at det er den rette indsats til det enkelte barn og den enkelte unges behov.

Med lovforslaget får kommunalbestyrelserne desuden mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med behov for særlig støtte, så udsatte børn og unge, som ellers ikke deltager i fritidsaktiviteter, får mulighed for at deltage i almindelige fritidsaktiviteter på lige fod med andre børn og unge. Der er ikke tale om en pligt, men om en mulighed, som kommunerne ikke har i dag. Det er et rigtig godt initiativ, for vi ved fra satspuljeprojekterne, at det såkaldte fritidspas kan være et rigtig godt redskab for kommu-

nerne i den forebyggende indsats, så flere udsatte børn og unge tager del i de organiserede fritidsaktiviteter og på den måde får et godt socialt netværk og får en tilknytning til nogle voksne uden for de andre institutionelle rammer. Den gode udvikling skal vi selvfølgelig bakke op herindefra.

For udsatte børn og unge er deltagelse i fritidsaktiviteter med til at forbedre både præstationen i skolen, altså hvor gode de er til at gå i skole, men også til at styrke deres selvtillid, og det forbedrer deres trivsel og så det, som jeg sagde før: Det styrker deres netværk, og det giver et bedre psykisk helbred. Derfor vil det være ærgerligt, hvis vores lovgivning her fra Christiansborg skal stå i vejen for det kommunale ønske, der er, om at give økonomisk støtte til fritidsaktiviteter. Så alt i alt er det her et rigtig godt lovforslag, som Socialdemokratiet selvfølgelig kan støtte.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Karin Nødgaard.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Et idealsamfund er nok svært at definere helt præcist, men der er for mig ikke tvivl om, at noget, der kan medvirke til, at et samfund nærmer sig den ideelle tilstand, vil være et samfund, hvor man trives og lever et liv, hvor man har mulighed for at udvikle sig og påvirke sin egen tilværelse, man lever i harmoni med sine nærmeste, og der er ikke tvivl om, man er holdt af – det gælder både for børn og for voksne. Skal man tage virkeligheden anno 2014-briller på, er man nok tilbøjelig til at kunne konstatere, at sådan er forholdene ikke for alle – heller ikke i Danmark. Vi har store udfordringer i forhold til de grupper, som har nogle andre og sværere livsvilkår, end de fleste af os andre har. Her gælder det så om, at netop dem, der har over-skuddet, kan være med til at gøre en forskel. Det kan både være dem, der engagerer sig frivilligt, og det kan være myndigheder. Det ene skal absolut ikke udelukke det andet.

Der hersker ikke tvivl om, at der i indsatsen for bedre vilkår for de udsatte borgere i vores samfund er en stor hjælp at hente via det frivillige arbejde, som en stor del af danskerne heldigvis engagerer sig i. Men der er også områder, som det er vigtigt, at myndighederne påtager sig et ansvar for. Det kan der være økonomiske årsager til, men så er der selvfølgelig også hensynet til den faglige indsigt, der er, når professionelle er involveret.

Danmark er et land, hvor vi trods velstand og velfærdsydelser har en gruppe borgere, der er udsatte. Udsat kan man være på flere forskellige måder – det nævnes også i forslaget – og det mener jeg er vigtigt at holde øje med. Det at være udsat er ikke ensbetydende med, at man er kriminel eller har en blakket fortid. Det kan også være på grund af forskellige sociale problemer, eller det kan være børn, som har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Den hjælp, som de forskellige kan have behov for, kan variere meget. For nogle er det en individuel hjælp, for andre er det en mere familierettet hjælp, der skal til, og det skal der være mulighed for og lovhjemmel til.

Ordet forebyggende anvendes ofte, og det er der en grund til. For som det på flere socialpolitiske områder ofte er fremme, er det netop en forebyggende, eller som lovforslaget lægger op til, en tidlig indsats, som kan være den positive medvirkende årsag til, at der foretages noget, som netop ikke forårsager større skade og gør, at et barn eller en ung eller hele familien smuldrer og ender i en uoverskuelig situation.

Når man befinder sig i en situation, som både for den enkelte og for hele familien synes uoverskuelig, er det vigtigt, at kommunen foretager sig noget aktivt og har lovhjemmel til det. Det skal med dette forslag sikres, at bestemmelserne udvides, så der kommer ek-

sempler på mulige forebyggende indsatser, kommunen kan sætte i værk, samt at der skabes en overensstemmelse mellem de forebyggende indsatser og de muligheder, kommunalbestyrelsen har for at yde økonomisk støtte. Det har der åbenbart været usikkerhed om tidligere i forhold til reglerne, og derfor skal der selvfølgelig ske en præcisering, hvilket Dansk Folkeparti bakker op om.

For os har der altid været en stor interesse for at bakke det frivillige foreningsliv op. Det, der i regi af foreninger tilbydes alle danskere, er forbundet med øget velvære og livskvalitet – ingen tvivl om det. Det er ikke alle, der benytter sig deraf, og det kan der selvfølgelig være flere årsager til. Men det må aldrig være således, at en begrundelse for, at man ikke kan være aktiv og have en fritidsaktivitet, er, at der ikke er økonomi til det. Derfor finder Dansk Folkeparti det positivt, at der i det her forslag lægges op til, at kommunerne kan yde støtte til fritidsaktiviteter, både rådgivningsmæssigt, men også økonomisk. Så vil jeg selvfølgelig gerne have, at vi får indskærpet over for kommunerne, at det er vigtigt, at der fastsættes kriterier for tildeling af en sådan økonomisk støtte, som der er nævnt i lovforslaget. Det er vigtigt, at man får defineret målgruppen for støtten i den enkelte kommune, og at det er de reelt mest trængende, som så også modtager den.

Som idrætsordfører og tidligere idrætsslærer har jeg oplevet, hvor meget det positivt kan påvirke børn fra udsatte familier at være en del af et socialt netværk, at være aktiv, og at trivslen øges, at selvtiliden vokser, og at det påvirker hele familien. Med vedtagelsen af det her forslag er man måske ikke helt nået i mål. Men for Dansk Folkeparti er det vigtigt, at der fortsat er fokus på, hvorledes man forhindrer og forebygger skaden, inden den bliver for stor, og vi synes i hvert fald, at det her forslag er et skridt i den rigtige retning.

Kl. 10:51

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre. (*Zenia Stampe (RV)*): Tænk, er det Venstre?) Fru Zenia Stampe, det skulle være korrekt.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Jeg hørte ikke lige »Det Radikale«, så jeg troede lige, det var Venstre, men vi er vist rimelig enige her, så den rolle tør jeg godt spille. Men okay! Jeg står her jo for Det Radikale Venstre.

Vi er også meget positive over for det her forslag, som jo handler om at blive bedre til at målrette indsatsen i forhold til udsatte børn og unge, så vi kan gribe ind så tidligt, men samtidig også så ikkeindgribende som muligt, og sådan at der selvfølgelig bliver lavet de nødvendige indgreb senere, hvis det bliver påkrævet.

Vi kan forstå, at der hersker sådan lidt uklarhed i kommunerne om, hvordan paragrafferne skulle anvendes. Det prøver vi nu at gøre mere klart, samtidig med at vi giver kommunerne mulighed for at støtte deltagelse i fritidsaktiviteter. Og det synes vi alt sammen er meget, meget positivt, og vi håber, at det så også kommer til at gøre den positive forskel for de her børn og unge mennesker, som jeg tror vi alle sammen brænder meget for.

Så vi støtter forslaget.

Kl. 10:52

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ordføreren for SF, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

SF har i mange år haft fokus på arbejdet med hjælp til udsatte børn og unge, fordi vi grundlæggende mener, at alle har ret til et godt liv.

Derfor var det også med SF som drivkraft i regeringen, at vi første gang formulerede nogle sociale 2020-mål, ligesom vi var med til at øremærke 280 mio. kr. på finansloven til gavn for socialt udsatte børn og unge. Ved at øge bidraget til investeringer i de her udsatte børn og unge kan vi forhåbentlig give mulighederne tilbage til en stor samfundsgruppe, som i mange år desværre er blevet forsømt.

SF er derfor også tilfreds med, at det fremgår af lovforslaget, at det vil blive tydeligt i serviceloven, at kommunerne har pligt til at sørge for en tidlig og forebyggende indsats. Ved at formulere servicelovens § 11 som en egentlig forebyggelsesparagraf understreges det nemlig, at det er vigtigt med en forebyggende indsats, og samtidig stilles der krav om og gives eksempler på, hvad en forebyggende indsats kan bestå af. Det betyder altså, at vi for alvor tager hul på arbejdet med at evaluere, hvad der rent faktisk virker, og gør en indsats for at udbrede de gode initiativer og ideer til andre kommuner.

Det er samtidig meget tilfredsstillende, at lovforslaget vil gøre det muligt for en kommunalbestyrelse at yde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, som ellers ikke kunne deltage i fritidsaktiviteter. Det betyder jo, at de her børn i højere grad kan tilbringe tid sammen med kammeraterne og indgå i sociale fællesskaber, og derigennem styrkes deres trivsel og livskvalitet.

Når SF slår et slag for de udsatte børn og unge, gør vi det først og fremmest, fordi det vil give det enkelte barn en bedre chance for at skabe sig et godt liv, sådan som vi mener det bør være alle børn forundt. Vi synes i den forbindelse, at det er afgørende, at man ved at ændre loven sender et klart signal om, at det er vigtigt at gribe tidligt ind, så man derved undgår, at barnets og den unges eller familiens problemer vokser sig så store, at de både bliver vanskeligere og dyrere at løse.

Det er jo rigtig, rigtig glædeligt, at det nu er sådan, at ingen partier i Folketinget – heller ikke de partier, der normalt ville støtte nulvækst – kan være tvivl om, at man gennem en forebyggende indsats kan spare samfundet for rigtig mange penge.

SF støtter forslaget.

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Pernille Skipper, der også ligner sig selv.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Ja, vi har alle sammen styr på vores identiteter i dag – det er rigtig fint.

Det her er jo en implementering af en del af den finanslovsaftale for 2014, som blev lavet mellem regeringen, Venstre og Konservative, og som har til formål at styrke den tidlige og forebyggende indsats. Det kan man jo som udgangspunkt ikke have noget imod overhovedet. Som også tidligere ordførere har været inde på, kan forebyggelse virkelig betale sig, både på et rent menneskeligt plan, fordi vi kan undgå en social deroute for et barn eller en ung voksen eller en hel familie – og hvis vi kan det, skal vi det – men også på et samfundsøkonomisk plan. Alle sådanne ting som investering i tidlige indsatser, større fokus på de børn, der er i risiko for at få sociale problemer – også senere i livet – der kan udvikle sig endnu værre, fritidstilbud, rådgivning, mentorordning, forældre- og familiekurser kan faktisk betale sig; det kan spare samfundet for mange milliarder på sigt, på den lange bane. For hvis vi kan undgå familier og mennesker med store sociale problemer, undgår vi også hospitalsregninger, overførselsindkomster, manglende skatteindbetalinger osv. osv.

Det er derfor også så fuldstændig uforståeligt, at regeringen og Venstre og Konservative har hældt millioner og milliarder i selskabsskattelettelser og har nøjedes med sådan lettere symbolske pea-

nuts, hvis jeg skal være ærlig, til de børn og unge, som er i risiko for at vokse op med social udsathed, altså uden uddannelse og ved at være uden for arbejdsmarkedet måske resten af livet med de risici for misbrug, vold osv., som følger deraf. Det er ikke kun at svigte de enkelte mennesker, det er også er at svigte vores fællesskab, når man foretager sådan nogle prioriteringer.

Det er nemlig en politisk prioritering, og det er en prioritering, som vi ikke begriber i Enhedslisten, ligesom vi ikke begriber, at regeringen fastlægger nogle 2020-mål, om end de er ambitiøse – det er der også diskussioner om. Men jeg synes jo sådan set, at det er positivt, at man fastlægger målene; det giver bare ikke nogen mening, at der ikke er en krone med til finansieringen af de mål. Man har på ingen måde peget på, hvordan de skal opnås, og man har på ingen måde sagt til vælgere og befolkning eller de mennesker, der har behov for det, at vi også gerne vil investere i bedre sociale forhold i vores samfund. Vi vil gerne investere i de udsatte grupper, som har brug for vores fællesskab.

Når det er sagt, er det selvfølgelig positivt, at der så er en lille smule mere fokus på det forebyggende arbejde. Her vil jeg jo så påpege, at lovforslaget også giver mulighed for, at der kan ydes økonomisk støtte til fritidsaktiviteter som en del af det forebyggende arbejde, og altså ikke først, når det er gået rigtig galt for en familie og et barn – og det er rigtig godt. Det burde afspejle sig i nogle økonomiske prioriteringer, men muligheden i sig selv er positiv.

Der er meget mere, vi kan gøre, og heldigvis tyder det jo på, at regeringen og Venstre og Konservative også har fastholdt store dele af den aftale om en særlig indsats for udsatte børn, som Enhedslisten forhandlede på plads, indtil den skæbnsvangre dag, hvor tingene ændrede sig. Så vi ser selvfølgelig frem til den endelige udformning af det hele, og selv om det betyder, at samfundet stadig væk står over for kæmpestore udfordringer, og selv om det betyder, at vi stadig mangler at prioritere området ordentligt, så støtter vi det her forslag, som det ligger.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, fru Thyra Frank.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Lovforslaget er en del af aftalen »En tidlig hjælp til børn og unge i udsatte familier«, som skal støtte den tidlige og forebyggende indsats i kommunerne og bidrage til at øge børn og unges trivsel. Liberal Alliance støtter aftalen, og vi kan derfor også støtte lovforslaget.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.

Kl. 10:59

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold

(Manu Sareen):

Som socialminister vil jeg gerne sige tak til partiernes bemærkninger til lovforslaget. Jeg er glad for at kunne konstatere, at forslaget lige som de to foregående forslag har bred opbakning, og jeg vil især gerne sige tak til fru Karin Nødgaard, som vanen tro holdt en fin, fin ordførertale, som lige kom rundt om hele området. Det syntes jeg var rigtig fint.

Jeg er selvfølgelig også tilfreds med, at vi med forslaget tydeliggør kommunernes forpligtelse til en tidligere forebyggende indsats ved at formulere servicelovens § 11 som en egentlig forebyggelsesparagraf. Der understreger vi vigtigheden af en forebyggende indsats

og giver samtidig kommunerne konkrete eksempler på, hvad en forebyggende indsats kan bestå af. Vi giver også mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med behov for særlig støtte, så udsatte børn og unge, som ellers ikke deltager i fritidsaktiviteter, får mulighed for at deltage i fuldstændig almindelige fritidsaktiviteter på lige fod med andre børn og unge.

Jeg synes, det har været en god debat med nogle gode synspunkter. Jeg ser frem til en velvillig behandling i udvalget og vil selvfølgelig være klar, hvis der skulle være specifikke spørgsmål.

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ingen, der ønsker ordet, og da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forstærket indsats mod asocial adfærd ved etablering af netværkssamråd, udvidelse af målgruppen for magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet m.v.).

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen).

(Fremsættelse 26.03.2014).

Kl. 11:01

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og den første er fru Anne-Mette Winther Christiansen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er jo en dag i dag, hvor vi er inde at kigge på forebyggelse. Det er vigtigt. For Venstre har det haft stor betydning, at vi kan gå ind og lave forebyggelse og gøre noget i forhold til at bekæmpe kriminalitet. Det er vigtigt, at vi sætter ind med en præcis indsats over for vores børn og unge, og derfor skal det også være muligt at skærpe det forebyggende arbejde i kommunerne, sådan at vi, hvis vi møder et ungt menneske eller et barn, der er ved at komme på afveje, kan guide dem ind på den rette vej igen.

Det er jo en konstatering, at ungdomskriminalitet er et problem, og det er nødvendigt at håndtere det meget tidligt og konsekvent. Vi skal undgå, at unge, der er i en risikogruppe, ender som voksne kriminelle. Derfor har vi i Venstre i satspuljeforhandlingerne, altså i en meget bred kreds, været med til at indgå aftalen, der hedder »Ny indsats mod asocial adfærd – Ansvar og Konsekvens«.

Det er et godt forslag. Det er med det her forslag, for lige at læse lidt op, nu muligt at lave netværkssamråd, og bestemmelsen er igen rettet mod disse unge, som jeg talte om lidt tidligere, som er ved at komme ud på en skæv bane, fordi de er i gang med at lave kriminalitet. Hvordan skal sådan et netværkssamråd så være? Jo, det skal ar-

rangeres som et møde mellem repræsentanter for kommunen, den unge selv, familien eller andre pårørende eller relevante personer, som har betydning for den unge. Og ved det netværkssamråd er det meningen, at der skal udarbejdes en meget specifik handleplan for, hvilke initiativer der kan sættes i værk for at hjælpe den unge på ret kurs igen.

Det er nødvendigt at give mulighed for at gøre en konsekvent indsats. Det skal ikke være sådan, at man kan belønnes for at have en asocial og kriminel adfærd. Indsatsen skal, som jeg sagde tidligere, ske meget hurtigt, og derfor er der faktisk også lagt op til, at der skal være en responstid på 7 dage. Nogle kan måske sige, at det er for tidligt, og andre vil sige, at det fuldstændig ligner det, der foregår i børn og unge-udvalg. Det er helt andre ting, man arbejder med der, men der kan man også tage en beslutning, som skal efterbehandles inden 7 dage.

Det er godt, at man sikrer inddragelsen af nogle relevante aktører omkring den unge. Det er godt, at der bliver givet et meget klart signal, og det er godt, at der bliver sikret et netværk omkring den unge, som så er med til at skabe nogle holdbare løsninger. For det skal være meget tydeligt over for disse unge mennesker, at det, de har gang i, ikke er accepteret, at det afføder en reaktion, som er meget alvorlig, og at der bliver taget fat med det samme.

Det er et lovforslag i to dele. Den anden del handler om, at vi ændrer regler for magtanvendelse, og det drejer sig bl.a. om, at vi har unge mennesker på anbringelsessteder, som, når de runder 18 år, kommer uden for det område, hvor det ellers ville give dem god mening at fortsætte ad vejen. Derfor er der nu lavet en ændring her, så vi kan gå ind og sige, at når unge opholder sig på anbringelsessteder og man har brug for f.eks. at undersøge personerne eller opholdsrummet, de er i, så kan det altså lade sig gøre nu med denne ændring, som vi giver hjemmel til med det her forslag.

Venstre støtter ændringerne. Vi mener, det er urimeligt, at man ikke kan være konsekvent og handle hurtigt efter behov på disse anbringelsessteder. Det har været et ønske i flere år, ved jeg, så derfor er det faktisk rigtig godt, at vi nu har fundet en vej og en formulering, så de kan komme videre, så de føler sig mere veltilpas, havde jeg nær sagt, og så de er sikre på, at de har et godt grundlag at arbejde på, og at de ikke nødvendigvis skal ringe efter politiet for at tjekke den unges opholdsrum. Så det er rimeligt.

Venstre støtter de ændringer, der ligger her, og jeg kan sige fra Konservative, at de også støtter lovforslaget.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav ikke anledning til ønsker om bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Karen J. Klint.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Det er rigtig, som Venstres ordfører pointerer, at i hvert fald dele af lovforslaget er en udmøntning af en satspuljeaftale, og det er den del, der handler om netværksmøder, netværkssamråd med unge, der optræder på politiets ugeliste.

Jeg tror godt, vi kan få det begreb frem her i debatten i dag, det er der vist tid til. Det er vigtigt, at det er før, man bliver dømt for noget, så bare man optræder på ugelisten, som politiet åbenbart sender hver uge til kommunerne, er det nok til, at kommunen har en forpligtelse til inden for 7 dage at indkalde til et netværkssamråd. Om mødet så skal holdes på dag 7 eller 14 er noget andet, for det er jo lidt vigtigt, at der netop kommer en stemning om de nye møder her, sådan at den unge og forældrene eller andre i netværket har tid og mulighed for at deltage, for ellers bliver det med en begrænset personkreds, der så ikke kan hjælpe eller guide den unge ind på en bedre løbebane, end der måske er sandsynlighed for, når man optræder på ugelisten hos

politiet. Formålet er jo, at det skal være et supplement til de eksisterende møder, og det understreges også, at det er meget vigtigt, at det er et frivilligt møde netop for at holde fast i, at man skal forsøge at motivere den unge, men også den unges omgivelser, til at samarbejde med myndighederne. Det er et samarbejde, som måske ikke helt opstår på de samme gode betingelser, hvis man får pålagt en handleplan eller bliver pålagt en visitation til et sted.

Så det er også for at give et nyt værktøj, der giver, inden en person for alvor er fanget af kriminalitet, et tilbud om at blive hjulpet og guidet, men også med en forpligtelse til at møde op og at samarbejde og få en mere og bedre indsigt i konsekvenserne af personens handlinger. Derfor er det her netværk rigtig godt, synes jeg. Det bygger ikke kun på, at det er forældrene og den unge, der skal have et indblik. Men det lukker også op for, hvis den unge ikke har forældre eller ikke har det så godt med sine forældre, men har det godt med en anden netværksperson, at netværkspersonen også kan komme med. Jeg tror, det er rigtig godt, man giver plads til, at der er en ekstra voksen i den unges liv, en voksen, som den unge er fortrolig med, og derfor bliver der en større chance for succes med at udvide de mange redskaber, der ellers er for at hjælpe de unge.

Så er der en gammel forglemmelse. Jeg er jo en af dem, der kan magtbekendtgørelsen næsten udenad. Det er måske lidt nørdet. Jeg har fulgt den i rigtig mange år, så derfor blev jeg også lidt overrasket, da det her lovforslag kom, over, at der faktisk stadig væk i serviceloven er en hjemmel til at fiksere børn. I mit hoved har det jo været totalt forbudt i rigtig, rigtig mange år. Det er jo, fordi vi har afskaffet det i kraft af magtbekendtgørelsen, og så har vi bare glemt også at fjerne hjemmelen i serviceloven, og det er jo sådan set meget godt lige at få samlet op på det.

Så er det også godt, at det nu bliver tydeliggjort, at hvis en ung er blevet anbragt på bestemte steder, men bliver 18 år under anbringelsens forløb, er man også beskyttet eller har de samme rettigheder i henhold til magtbekendtgørelsen både på personalesiden og på den unges side, uanset om det er før eller efter ens fødselsdag, når det er på samme sted.

Den sidste ændring, som Venstres ordfører også gjorde noget ud af i sin tale, er, at der ikke har været hjemmel til på de bosteder her at kunne gå ind og se, om den unge har noget med ind, som ikke hensigtsmæssigt, eller som er decideret ulovligt. Så skulle man faktisk have en ransagning, eller der skulle i hvert fald være hjemmel til at lave en undersøgelse. Jeg taler ikke om visitation af kroppen. Det er en undersøgelse af person og værelse, og den hjemmel får vi nu. Der er det jo rigtig godt, at vi har det samarbejde, at det er Ombudsmanden, der har gjort opmærksom på, at vi faktisk manglede noget her.

Så alt i alt er det et nyt værktøj, der bliver taget i brug, og så er det også en tydeliggørelse af serviceloven, så den bliver mere brugbar. Og så får vi også afskaffet en gammel regel, som i praksis har været afskaffet, men som ikke juridisk har været afskaffet.

Så vi støtter naturligvis lovforslaget.

Kl. 11:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Karin Nødgaard.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Når man med jævne mellemrum støder ind i nyheder i aviser eller på tv om, at et barn eller et ungt menneske er involveret i kriminalitet af mere eller mindre grov karakter, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvad der egentlig er årsagen til, at nogle ender i sådan en situation. Hvad er det, der gør, at netop den person og ikke ham eller hende fra naboejendommen er involveret i noget ulovligt, at netop

denne unge har overtrådt loven og ikke valgt et liv på lovens rette sti?

Jeg tror bestemt ikke, at der er en bestemt forklaring, men der hersker ikke tvivl om, at netop det helt nære miljø, og her tænker jeg primært på familien, spiller en stor rolle i det enkelte menneskes udvikling på godt og ondt. Ofte er man nok ikke selv herre over, hvordan ens liv udvikler sig, man er vel snarere en part i det. At ansvaret dog primært ligger hos den enkelte, er indiskutabelt, og især når man når en vis alder. For det lille barn, der skal vokse op, er der sjældent et ansvar, man kan pålægges. Her er der ikke tvivl om, at det miljø, man vokser op i, er udslagsgivende for ens adfærd både på kortere og på længere sigt.

Når der i lovforslaget her skal tages stilling til, hvordan man kan gribe det an, når et barn eller et ungt menneske er kommet ud i et uheldigt, ja måske endda kriminelt adfærdsmønster, er det vigtigt, at der sker en tidlig og konsekvent indsats, og at den er målrettet og involverer den personkreds, der kan være med til at forbedre situationen for den involverede unge person. Det må være det primære, men det skal heller ikke glemmes, at kommer den unge på ret køl, er der også sandsynlighed for, at resten af netværket får det bedre, og at samfundet som sådan kan spare ressourcer på flere områder.

Dansk Folkeparti finder det fornuftigt, at der iværksættes et projekt, som skal fremme og understøtte kommunens brug af netop netværkssamråd i praksis. Det er noget, som vi drøftede i satspuljekredsen sidste år, kan jeg huske, og som vi besluttede at arbejde videre med for at fokusere på den gruppe, der netop har det, vi kalder for bekymrende asocial adfærd, men som jo egentlig ikke er kriminelle.

Når der så om 3 år skal evalueres, bliver det interessant at se, om det så også er noget, der virker. Det håber jeg selvfølgelig det er, for for Dansk Folkeparti har det på mange andre områder også været vigtigt, at vi netop har involveret netværket som noget af det mest væsentlige i alt, hvad vi foretager os.

Det blev i satspuljeaftalen aftalt, at der også skal være fokus på at få mentorer til unge, der er ude på en glidebane. Der skal sættes kræfter ind på at få de unge ud af det belastende miljø og ændre adfærd, og der tror jeg helt klart at netop frivillige mentorer vil være en stor fordel.

Den anden del af forslaget, som drejer sig om ændring af regler vedrørende magtanvendelse på anbringelsessteder, vil jeg også lige nævne lidt om. Umiddelbart kan man jo sige, at ordet magtanvendelse kan have en negativ klang. Derfor er det så også væsentligt, at magt er noget af det allersidste, der gribes til, og at det kun sker for at beskytte den unge, hvis man skønner, at han eller hun er til fare for sig selv, eller hvis opførslen ses som en trussel mod de øvrige beboere og ansatte på et anbringelsessted. Det er vigtigt, at en situation ikke udvikler sig uheldigt, hvis man kunne have stoppet den meget tidligere, inden skaden var for stor. Det kan jeg se at der tages højde for, og det bakker vi selvfølgelig op om.

Så er vi selvfølgelig også stadig væk meget optaget af, at al form for magtanvendelse skal indberettes og registreres efterfølgende. Det tror jeg er vigtigt for alle parter, men det er også vigtigt at slå fast, at drejer det sig om meget kriminelle, er det jo et helt andet regi, man skal behandles i, nemlig Kriminalforsorgen, og så er det selvfølgelig en anden lovgivning, som træder i kraft.

Så vil jeg også ligesom fru Karen J. Klint komme ind på det med fiksering, fordi det jo er sådan et voldsomt udtryk, og jeg må da indrømme, at det vækker nogle associationer hos mig om nogle film, jeg så, dengang jeg gik på seminariet, hvor man netop så noget om det her. Jeg mener jo, at fiksering kan være voldsomt grænseoverskridende, og når det så kommer frem i det her lovforslag, skyldes det jo netop, som fru Karen J. Klint nævnte, at der i lovgivningen faktisk står, at det er muligt at fikse – det er en regel helt tilbage fra 1970'erne – men at det så ikke ifølge magtanvendelsesbekendtgørelsen er tilladt at benytte sig af det, der hedder mekaniske tvangs-

midler, og derfor skal de selvfølgelig fjernes, så der er helt overensstemmelse med hensyn til, hvad der er muligt.

Det sidste, jeg så lige vil kommentere, er den del af forslaget, hvor der står noget om anbringelsesstedets personale, og at de ikke har indgrebsmuligheder over for unge over 18 år, da de ikke er omfattet, og det synes jeg ikke er hensigtsmæssigt, da vi jo netop ved, at det ved akut opståede krisesituationer kan være en nødvendighed, at man griber ind for at sikre, at tingene ikke udvikler sig til skade hverken for den unge eller for omgivelserne.

Vi bakker selvfølgelig op om det her forslag, også fordi vi er en del af satspuljekredsen, men jeg vil også gerne tilkendegive, at jeg mener, at det er et område, som vi fortløbende skal følge udviklingen på, og jeg håber selvfølgelig også, at ministeren vil gøre det, så dan at vi hele tiden har fokus på, om det er nødvendigt at foretage sig nogle yderligere skridt for at forbedre vilkårene både for de unge, som måske er på vej ud i noget, og dem, der har påbegyndt en kriminel løbebane, men vi skal være sikre på, at den bagage, som de unge mennesker får med sig, er en bagage, de kan drage nytte af og ikke er noget, som skader dem eller samfundet på sigt.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav ikke anledning til korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, fru Zenia Stampe.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Vi synes, det her er et vældig godt forslag. Den første del omkring netværkssamråd er vi meget spændte på at følge. Vi tror på, det er noget, der kan få en effekt i forhold til de unge, for jeg tror også, at de fleste af os ved, at hvis man som ung først kommer ind på en kriminel løbebane, kan det være rigtig svært selv at komme væk derfra. Og når man i første omgang er endt der, er det måske, fordi der er nogle voksne omkring en, der ikke rigtig har været opmærksomme på de problemer, man havde, eller de problemer, man i hvert fald var ved at rode sig ud i. Derfor synes vi, det er rigtig godt, at man med netværkssamråd for det første reagerer hurtigt, når man får en mistanke om, at unge altså er på vej ud på en kriminel løbebane, men også at man samler alle de voksne, som har et ansvar over for de unge, for vi må jo nok også erkende – ikke fordi man altid kan skyde skylden over på de voksne – at der jo også må være tale om en eller anden form for voksensvigt, eller der er i hvert fald baggrund for, at der er nogle voksne, der kan tage et ansvar på sig, når et ungt menneske først er kommet ud på en kriminel løbebane. Så vi håber virkelig, at det her kan være med til at gøre en forskel for de unge mennesker, som vi måske kan nå at hjælpe på ret kurs igen.

Så er vi også glade for de nye regler om magtanvendelse – man skal selvfølgelig ikke kunne fikse børn og unge. Det er vi rigtig glade for bliver slået fast nu, også selv om der er flere, der har sagt, at det egentlig burde være utænkeligt, at det kunne forekomme i Danmark. Det bliver det så nu, og det bliver også ulovligt nu.

Så synes vi også, det er godt, at de her unge over 18 år, som er anbragt, får de samme rettigheder, eller hvad man nu vil kalde det, efter de her regler om magtanvendelse over for børn og unge. Endelig kan vi også godt forstå behovet for at gribe ind og undersøge en person og et opholdsrum for det unge menneskes egen skyld – det unge menneske, der kan være til fare for sig selv – men måske også for de andre unge mennesker og personale, som er omkring den unge.

Alt i alt er det et rigtig godt forslag, som vi kan støtte i Det Radikale Venstre.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I SF synes vi, det er godt og fornuftigt, at man fremover etablerer netværksfællesskab for unge med en kriminel eller asocial adfærd, fordi man med en samlet og solid indsats vil styrke muligheden for, at nogle kan komme på rette spor igen.

Der kan være mange forskellige årsager til, at børn og unge begår kriminalitet, f.eks. sociale problemer i skolen eller i hjemmet. Men med et netværksfællesskab, bestående af den unge, den unges familie samt andre relevante personer og fagpersoner, vil man i langt højere grad få mulighed for at komme de konkrete problemer til livs, før de for alvor opstår og eskalerer.

Overordnet set er SF glad for, at opbakningen til forebyggende indsatser i disse år synes at være stigende, da vi i mange år har haft den holdning, at det er bedre at forebygge, at problemerne opstår, end at bruge ressourcer på anbringelse af børn og unge og senere hen i værste fald fængsling, når det allerede er for sent.

I forhold til forslaget anden del mener SF tilsvarende, at der er ræson i at ændre loven for at præcisere, hvilke regler der gælder vedrørende magtanvendelse over for børn og unge. Det er selvfølgelig klart, at magtanvendelse altid må være sidste udvej, men det er også klart, at det ikke er hensigtsmæssigt, at loven forhindrer personalet i at gribe ind over for voldelige unge, før situationen har udviklet sig så dramatisk, at der skal gøres brug af straffelovens bestemmelser om nødværge.

Derfor hilser vi også denne ændring velkommen, og derfor kan jeg også meddele Folketinget, at SF støtter forslaget.

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren fra Enhedslisten, fru Pernille Skipper.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Som der er flere, der har sagt, handler hoveddelen af det her forslag om oprettelse af såkaldte netværkssamråd, hvor unge, som måske har begået noget kriminelt eller er det, man kan kalde kriminalitetstruede, kan komme ind i et hurtigt forløb, hvor de voksne mennesker, der er omkring dem, de positive kræfter, der er i deres netværk, i form af forældre eller en folkeskolelærer eller en fodboldtræner, og så kommunen sætter sig sammen med den unge og forsøger at lave en plan. Det positive ved det er, at det giver ansvar til den unge person, man beder dem om at tage ansvar for egne handlinger, men mest af alt er det, fordi det her er et udtryk for noget af det mest effektive kriminalpræventive arbejde, man overhovedet kan lave, hvilket forskningen har vist i årtier, nemlig social kontrol, altså at man oplever, at ens omgangskreds, ens netværk og sociale forhold bliver påvirket, hvis man træder ved siden af. Det er langt, langt mere effektivt end retssale, politibetjente i uniformer og fængselsstraffe, eller hvad man ellers kan finde på, og derfor er det her så positivt.

Det er også godt, at der er en fleksibilitet i de aftaler, som så skal komme ud af de her netværkssamråd, altså at man forsøger at udvikle best practice, det vil vi i hvert fald i Enhedslisten meget gerne holde øje med bliver virkelighed, altså at man løbende finder ud af, hvad det bedste indhold er, som man får ind i de her aftaler, så det ikke kun er netværkssamrådet, der bliver det essentielle, men hvor-

dan man bruger det til at udvikle et forløb fremover. Det leder mig hen til noget af det, som undrer Enhedslisten en lille smule ved det her lovforslag, og det er, at det øjensynlig ikke er en mulighed – jeg vil i hvert fald gerne spørge ministeren om det, eventuelt på skrift – at en eventuel handleplan eller en aftale mellem netværket og den unge kunne være, at netværket mødtes igen og fulgte op på aftalen. Noget tyder på, at det er meningen, at der kun skal være ét møde, og så er det slut med netværkssamrådene. Men det kunne jo godt være, at det, at netværket mødtes løbende og fulgte op på den unges aftale og udvikling, kunne have en positiv effekt, fordi det netop er den sociale forpligtelse, der som sagt ligger i det her forslag, som er det rigtig, rigtig brugbare. Og det, at man føler en forpligtelse over for netværket, kunne også betyde, at så ved man, at man skal møde op og stå til ansvar for dem igen samlet, og at det så også betød, at man i højere grad holdt sig til aftalen.

Samtidig må jeg sige, at det lugter lidt af et forslag, som Enhedslisten har slået sig op på nogle gange – vi vil gerne lige slå et slag for det igen i dag – og det er et forslag, der hedder konsekvens med virkning, som betyder, at man sætter unge i gang med et socialt forløb, hvor de mærker en hurtig konsekvens af deres handlinger, nemlig at de eventuelt er med til at rydde op efter deres handlinger, hvis det er hærværk eller lignende, der har været tale om, men at det så også betyder, at de bliver holdt ude af det strafferetlige system. Lige så godt som social kontrol er til kriminalprævention, lige så dårligt er det strafferetlige system – groft sagt – til at holde unge ude af en kriminel løbebane. Tværtimod, kommer man først ind i det system, er risikoen for, at man ikke kommer ud igen, altså noget større.

Til slut skal jeg så sige, at forslaget elementer om mentorpuljer og projekt »Aftale om god opførsel« selvfulgelig også er rigtig gode initiativer, som der er andre, der har sagt. Som andre også har sagt, er elementet omkring tilrettelse af magtanvendelsen jo logisk. Det er helt klart, og ligesom Socialdemokratiets ordfører blev også jeg noget overrasket over, at vi stadig væk havde en bestemmelse, der gjorde fiksering af unge mennesker mulig. Det er da fuldstændig forældet og på tide, at vi får det ud. Det er også fuldstændig logisk, at unge, der er anbragt på den samme institution, er underlagt de samme regler om magtanvendelse. Men som der også er andre, der har sagt, vil jeg minde om, at det at bruge magt over for unge ikke kun er en krænkelse af deres integritet og deres rettigheder, det er også et af de mindst effektive socialpædagogiske redskaber, man overhovedet kan forestille sig. Så det her må bestemt ikke betyde, at man, blot fordi man udvider målgruppen, også udvider antallet af magtanvendelser. Det vil vi selvfølgelig også forsøge at holde øje med, i takt med at vi generelt holder øje med antallet af magtanvendelser i det socialpædagogiske arbejde.

Vi støtter forslaget.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger fra salen. Så er det fru Thyra Frank som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Lovforslaget har til hensigt at forstærke indsatsen mod asocial adfærd med to initiativer.

Det ene initiativ skal støtte indsatsen over for unge med asocial eller kriminel adfærd ved at indføre en bestemmelse om netværkssamråd i lov om social service. Bestemmelsen er rettet mod unge, der er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet, og netværkssamrådet betegner et møde mellem kommunen og den unge, familien, netværket og fagpersoner, hvor der drøftes en handleplan, der kan hjælpe den unge på ret kurs igen.

Med det andet initiativ vil man ændre i reglerne om magtanvendelse over for børn og unge og bl.a. sikre, at der ikke længere er en hjemmel til at fiksere børn og unge.

Dernæst foreslås det, at der skabes hjemmel til, at unge over 18 år, der er anbragt på et anbringelsessted som led i en strafferetlig afgørelse eller kendelse, bliver omfattet af reglerne om magtanvendelse over for børn og unge i serviceloven.

Endelig foreslås det at tydeliggøre, at undersøgelse af person og opholdsrum kan finde sted uden retskendelse, hvis betingelserne er opfyldt.

Liberal Alliance kan således støtte forslaget.

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav heller ikke anledning til bemærkninger fra salen. Så er det ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.

Kl. 11:26

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen):

Tak for det. Jeg vil også igen takke for de gode kommentarer til lovforslaget, og jeg er igen rigtig glad for at kunne konstatere, at der er bred opbakning til det samlede forslag. Det er sjældent, at jeg har fire lovforslag i træk, hvor der er fuld opbakning fra samtlige partier, og det kan man kun glæde sig over som minister; det er der ingen tvivl om. Jeg synes også, at det er vigtigt, at vi med lovforslaget styrker indsatsen for hjælpe unge ud af kriminalitet.

Kravet om netværkssamråd vil støtte kommunerne i at sikre en konsekvent og effektiv indsats over for unge mennesker. Jeg er fuldstændig enig med fru Pernille Skipper – der står derovre – i, at den sociale kontrol er et rigtig, rigtig brugbart og vigtigt redskab, altså lige præcis tankerne om, at folk i ens omgangskreds ved, hvad man går rundt og laver. Og der kan man sige at netværkssamrådet måske også er tæt på det, for det her vidner jo lige præcis om, at der er et øje på et ungt menneske.

Men jeg synes også, der er en anden ting, som er en lille nuance i forhold til det med netværkssamrådene, som jeg hørte at en af ordførerne var inde på, nemlig at det her unægtelig også vil have en effekt på forældrene; det går jo helt klart begge veje, og det er jo rigtig, rigtig positivt.

Jeg vil også lige sige til fru Pernille Skipper i forhold til det der med at have flere møder, at der jo ikke er noget, der hindrer det; det kan man jo sagtens gøre. Sådan som jeg også kender den sociale verden, kunne jeg sagtens forestille mig, at hvis der er logik og fornuft i det, så vil man selvfølgelig gøre det; det er jeg helt sikker på.

Samtidig er jeg også tilfreds med, at vi foretager de nødvendige ændringer og præciseringer af reglerne om magtanvendelse over for børn og unge; især det der med fiksering af børn var noget, som hørte til i gamle dage. Men der var noget, som ikke lige kom med sådan rent lovgivningsmæssigt, og det har Ombudsmanden så gjort os opmærksom på, og det er jo rigtig fornuftigt. På den måde sikres det også, at lovgivningen er klar og entydig, og det er jo vigtigt i den her sammenhæng, og det er selvfølgelig helt afgørende på et område, der er så indgribende for det enkelte individ.

Jeg synes som sagt, det igen har været en rigtig, rigtig god debat, og jeg ser frem til en velvillig behandling i udvalget og stiller mig selvfølgelig til rådighed, hvis der skulle være specifikke spørgsmål. Tak for det.

Kl. 11:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er et enkelt spørgsmål, nemlig fra fru Karen Klint. Værsgo.

Karen J. Klint (S):

Det er nu mere en bemærkning, for jeg glemte faktisk at rose lovforslaget, særlig dets generelle bemærkninger, så det er mere som en service, men jo også for, at ministeren kan rose dem bag ministeren, der har skrevet det. For for en gangs skyld får vi her en rigtig fin opsamling af, hvilke muligheder der er. Så i stedet for at man skal læse ti lovforslag og ti sæt bemærkninger, er det faktisk et rigtig godt resumé af den brede vifte af muligheder, der er i børne- og ungearbejdet, og det vil jeg bare gerne kvittere for.

Kl. 11:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Giver det anledning til kommentarer fra ministeren?

Kl. 11:29

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen):

Ikke til andet, end at rosen vil blive givet videre; der sidder i hvert fald nogle mennesker omme bag ved fru Karen Klint, som smiler, og det er et udtryk for, at man har hørt rosen.

Kl. 11:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om kortlægning af kompetencebalancen mellem Danmark og EU samt anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincippet i praksis.

Af Mette Bock (LA) m.fl.

(Fremsættelse 28.01.2014).

Kl. 11:30

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til udenrigsministeren, værsgo.

Kl. 11:30

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Tak for ordet. Beslutningsforslag nr. 41 indeholder to elementer. Det første vedrører det helt centrale spørgsmål om, hvilke områder vi kan samarbejde om i EU. Det andet element vedrører det ikke mindre centrale spørgsmål om, hvorvidt vi i konkrete tilfælde skal finde løsninger i EU, eller om løsningerne bedre findes på nationalt plan. Der er altså tale om de grundlæggende rammer for EU-samarbejdet, og jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at der er klarhed og også løbende diskussion om disse rammer.

Spørgsmålet om, hvilke kompetencer EU skal have, var således et centralt spørgsmål, der blev indgående drøftet i forbindelse med Lissabontraktatens tilblivelse. Lissabontraktaten fastlagde på bag-

grund af et grundigt forarbejde i forfatningskonventet kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne. Helt grundlæggende har EU altid hvilet på det såkaldte kompetencetildelingsprincip. Det betyder, at EU kun har de beføjelser, som medlemslandene har tildelt EU. Det gælder selvfølgelig også efter Lissabontraktaten, der har gjort udgangspunktet tydeligere. Det er således fastsat i Lissabontraktaten, at de beføjelser, der ikke er tildelt EU, selvfølgelig bliver hos medlemslandene.

Endvidere er der i første afsnit af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde en gennemgang af de områder, hvor EU har kompetence til at regulere. Dette afsnit indeholder en opstilling af EU's samlede kompetencekategorier og kompetenceområder. Lissabontraktaten fastlagde altså kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne, men dette vedrører selvfølgelig alene grænserne for EU-samarbejdet. Det er op til en løbende politisk vurdering at fastlægge, hvilke politiske beslutninger der skal udfylde rammerne.

Der er naturligvis eksempler på, at vi kan have behov for at kigge på EU-lovgivningen igen for at sikre overensstemmelse med samfundsudviklingen. Det har vi senest set i relation til adgangen til velfærdsydelserne. Det skal vi også kunne tage fat på, men det skal naturligvis ske inden for den eksisterende traktats rammer.

Lad mig herefter vende mig mod nærheds- og proportionalitetsprincipperne. Som nævnt er disse helt centrale principper, der yderligere afgrænser, hvornår EU skal handle, og hvornår EU skal lade være. Subsidiaritetsprincippet eller på dansk nærhedsprincippet er en traditionel dansk mærkesag på tværs af partierne. Regeringen deler fuldt ud opfattelsen af, at beslutningerne skal tages så tæt på borgerne som muligt, og at EU kun bør regulere, når reguleringen på EU-plan rent faktisk giver merværdi. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincipperne fremgår af artikel 5 i Traktaten om Den Europæiske Union, og anvendelsesområdet er desuden nærmere beskrevet i en særlig protokol til traktaterne. Det fremgår udtrykkeligt af traktatbestemmelsen, at de nationale parlamenter skal sikre, at principperne overholdes efter proceduren, der er fastsat i protokollen. Nærheds- og proportionalitetsprincipperne indgår derfor som en meget vigtig del af vores hjemlige EU-procedure for samarbejdet mellem regeringen og Folketinget. Regeringen udarbejder således allerede såkaldte grund- og nærhedsnotater om de enkelte EU-lovforslag. Notaterne indeholder en særskilt vurdering af nærhedsprincipperne og redegør for regeringens stilling med henblik på Folketingets efterfølgende stillingtagen.

Med henblik på at give de nationale parlamenter mulighed for løbende at følge princippernes anvendelse i praksis skal Kommissionen hvert år udarbejde en rapport herom. Rapporten sendes direkte til parlamenterne samt til EU's institutioner. Kommissionen afgav sin seneste rapport om anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincipperne den 30. juli 2013.

Under behandlingen i dag må vi have øje for, at Liberal Alliance ikke blot ønsker en ny kortlægning af kompetencebalancen og nærheds- og proportionalitetsprincipperne. Forslaget bygger på et langt mere vidtgående ønske hos forslagstillerne. Det drejer sig ikke om, hvordan vi skal udfylde rammerne for EU-samarbejdet, men om at flytte hegnspele og genforhandle vores forhold til EU eller, som det hedder i bemærkningerne til forslaget, og jeg citerer: »...på hvilke områder ønsker vi at bevare eller tilbageføre vores suverænitet?« Som man forstår, vil Liberal Alliance bruge en kompetenceundersøgelse til at se på, om vi skal kræve kompetencer ført tilbage fra EU til Danmark. Jeg synes, det vil sende et helt forkert signal.

Kl. 11:35

Fra regeringens side har vi ikke lagt skjul på, at vi ønsker, at Danmark skal være så tæt på kernen i EU som muligt. Et stærkt EU er i Danmarks interesse. Vi kan ikke lukke os inde bag grænseboerne og foregive, at vi ikke påvirkes af verden omkring os. For Danmark er EU i dag den mest centrale platform til at få indflydelse.

Hvis Danmark skulle ønske traktatændringer med det formål at ændre de grundlæggende strukturer i samarbejdet, ville vi stille os i en position, hvor vi ville få svært ved at få indflydelse. Er det virkelig, hvad Liberal Alliance ønsker?

Partiet henviser i deres beslutningsforslag til den britiske regerings kompetenceundersøgelse og den nederlandske regerings subsidiaritetsundersøgelse. Men udgangspunkterne for de to initiativer er forskellige. Den britiske kompetenceundersøgelse indgår i den indenrigspolitiske debat om Englands forhold til EU. Som bekendt har den britiske premierminister nævnt, at han ønsker at sende et genforhandlet forhold til EU til folkeafstemning i 2017, hvis de britiske konservative vinder parlamentsvalget i 2015. Den britiske premierminister har ikke i detaljer specificeret sine krav til en genforhandling, men han har antydnet, at visse krav måske kun kan gennemføres ved en traktatændring. Det interessante og måske ironiske ved den overordnede konklusion på de rapporter, som indtil videre er blevet offentliggjort som led i de britiske undersøgelser, er, at kompetencefordelingen vurderes at være omtrent passende.

Den nederlandske regering understreger, at man accepterer den eksisterende kompetencefordeling og ikke ønsker traktatændringer. Undersøgelsen er derimod fokuseret på at identificere en række retsakter og forslag til retsakter, hvor man finder, at Kommissionen er gået for langt i sit ønske om at regulere på EU-plan. Den nederlandske regering ønsker en bredere debat om EU's udvikling. Målet er et mere beskedent og mere effektivt EU. Populært sagt ønsker Nederlandene, at lovgivningsinitiativerne skal være europæiske, hvor det er nødvendigt, og nationale, hvor det er muligt. Det er svært at være uenig i. Jeg er i hvert fald helt enig.

Det nederlandske initiativ har lagt grunden til en europæisk debat om EU's udvikling. Kompetencefordeling indgår ikke i den debat. Derimod handler det om, hvordan det kan sikres, at lovgivningsinitiativer fra EU har en reel merværdi. Temaer som bedre regulering, regelforenkling og involvering af de nationale parlamenter indgår i den debat. Der er generelt enighed om, at det ikke handler om mindre EU eller mere EU. Det handler om et bedre EU. Kommissionsformand Barroso har ramt det, synes jeg, ganske præcist med sin udtalelse: »EU skal være stor med hensyn til de store ting og mindre med hensyn til de mindre ting.«

I stedet for at bruge tid og skatteborgernes penge på at se på kompetencefordeling eller duplikere det arbejde, der findes i Kommissionens rapport om anvendelsen af nærhedsprincippet, synes jeg, vi skal engagere os i debatten om EU's udvikling. Jeg synes som nævnt, at det giver bedre mening med en drøftelse af, hvordan kompetencefordelingen fremadrettet anvendes i EU-samarbejdet. Det handler med andre ord om, hvad det er for nogle emner, EU skal prioritere. I stedet for at sætte spørgsmålstejn ved EU som sådan skal vi i stedet aktivt søge indflydelse og være med til at påvirke beslutningerne, så samarbejdet går i den retning, vi ønsker.

Vi står foran et europaparlamentsvalg og udpegelsen af en ny Kommission. For mig at se er det en glimrende anledning til at præge den retning, vi ønsker at EU skal gå i. Regeringen støtter op om kommissionsformand Barrosos udtalelser. EU bør fokusere på at levere konkrete resultater på de områder, som optager EU's borgere. Vækst og beskæftigelse skal efter regeringens opfattelse være den overordnede ledetråd for den nye Kommission, men der skal også være en videreudvikling af det indre marked, en ambitiøs klima- og energipolitik, som bl.a. gennem øget energieffektivitet kan mindske vores afhængighed i Europa af energiimport fra tredjelande, herunder Rusland, frihandelsaftaler med bl.a. USA og en styrkelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det er alt sammen områder, hvor vi bør presse på for at blande os.

Regeringens klare udgangspunkt er, at vi gennem et konstruktivt og pragmatisk engagement i EU rent faktisk kan få indflydelse på de beslutninger, som påvirker vores hverdag. Lad mig derfor til slut

gentage mit hovedbudskab: Frem for at sætte spørgsmålstegn ved de overordnede rammer for EU-samarbejdet vil jeg foreslå, at vi i stedet for bruger kræfter på at påvirke EU til at bevæge sig i den retning, som vi ønsker. Lad os derfor inden for de eksisterende rammer præge samarbejdet, så vi får et bedre EU.

På den baggrund kommer det næppe som en overraskelse, at jeg ikke mener, at beslutningsforslaget bør nyde fremme.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til udenrigsministeren. Der er to spillere. Den første er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 11:40

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Tak til udenrigsministeren. Ministeren har jo fuldstændig ret i, at det er Lissabontraktaten og jo så også, kan man tilføje, senere finanspagten, der fastlægger, hvad EU har af kompetencer over for Danmark i forhold til vores velfærds politik, i forhold til vores mulighed for at føre vores egen økonomiske politik. Og jeg tror, at det er kommet bag på mange i den seneste tid, hvor meget EU faktisk bestemmer.

Nu ønsker ministeren så ikke, at vi skal have en kompetenceundersøgelse af, hvad EU faktisk kan, men havde det egentlig ikke været en fordel, hvis man havde ladet danskerne være med til at bestemme, om EU overhovedet skulle have alle de her kompetencer? Eksempelvis undlod man jo at sende Lissabontraktaten og finanspagten til folkeafstemning. Altså når det kommer bag på mange danskere i dag, at EU har så meget at skulle have sagt, så kunne det jo være, fordi vi aldrig rigtig har haft den debat, fordi danskerne aldrig er blevet spurgt. Er det ikke et demokratisk problem?

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 11:41

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg mener sådan set, at hele kompetencefordelingen i EU har været genstand for en meget grundig debat og en meget grundig kortlægning. Og jeg mener sådan set, at den kompetencefordeling, der ligger, er fornuftig og jo er vedtaget af et meget bredt flertal. Jeg mener derfor, at det, der giver allerstørst mening i den situation, Europa er i lige nu, ikke er at bevæge sig ud i det, jeg opfatter som en, om jeg så må sige, meget, meget teoretisk og meget, meget svær juridisk diskussion om, hvorvidt man måske engang skal overveje at ændre på traktaten.

Det, der er brug for i vores europadebat, og dér, hvor vi virkelig har brug for alle sammen at bidrage, er at spørge: Hvad er det så for en politik, vi vil have i EU? Hvilken klimapolitik vil vi have? Hvilken politik mener vi, der skal være for det indre marked på forskellige områder, som dermed også indirekte påvirker vores velfærdssamfund på godt – mest – men nogle gange også på en måde, hvor vi godt kunne tænke os det anderledes og derfor skal arbejde for, at det bliver anderledes? Det er den politiske debat, som jeg synes vi mangler i Danmark i stedet for en debat, der sådan lidt handler om for eller imod mere EU. Det bliver lidt frugtesløst, og især mindsker det Danmarks indflydelse, hvis det er der, vi lægger vores diskussion, i stedet for at bruge tiden og kræfterne på at påvirke politikken i EU, også fordi det med, at vi kunne melde os helt ud og lave vores egen lille politik upåvirket af de andre, er en illusion.

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:42

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Nu må man jo konstatere, at det i den danske befolkning er en meget stor diskussion, om EU skal have kompetence til at bestemme over vores velfærds politik, vores socialpolitik, vores arbejdsmarkedspolitik, vores økonomiske politik. Kan ministeren i den sammenhæng ikke forstå, at nogle danskere tænker: Jeg er aldrig blevet spurgt om det her – jeg er da aldrig blevet spurgt, om EU skal have de kompetencer, fordi et flertal i Folketinget tilsluttede Danmark Lissabontraktaten uden at spørge befolkningen ved en folkeafstemning? Kan ministeren ikke forstå, at der er nogle, der føler sig en smule snydt?

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 11:43

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg synes, det er en tilsnigelse at sige, at EU definerer Danmarks socialpolitik. Det er jo ikke korrekt. Danmark bestemmer selv, hvilken børnecheck man vil give på hvilke vilkår og til hvem. Danmark bestemmer selv, hvad man vil give i dagpenge, hvad man vil give i bistandshjælp, hvad man vil give i familieydelse. På alle områder bestemmer Danmark selv.

Det eneste, EU siger, og som er traktatfæstet, er, at hvis man så har en borger, der kommer fra et andet land og bor i Danmark, betaler skatten, gør alt det, som en almindelig dansker gør, så skal denne borger også kunne nyde de samme rettigheder. Men hvordan de rettigheder er, har jo intet med EU at gøre.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 11:44

Mette Bock (LA):

Tak for det. Og tak til ministeren for klar tale. Jeg kan forstå, at hovedargumentet imod at gennemføre det her forslag er, at det vil give et helt forkert signal. Er det korrekt forstået?

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 11:44

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Det er korrekt forstået. Det er jo min politiske vurdering, at det, vi har brug for at sende et signal om, er, at vi vil engagere os i den europapolitiske debat på indholdet, og ikke på en traktatdiskussion, som jeg ikke mener er det, der er det vigtigste at diskutere lige nu. Og derfor vil det være et forkert signal at begynde at sætte gang i alle mulige kommissioner og undersøgelser osv. For jeg mener sådan set, at den grundlæggende kompetencefordeling er, hvor den skal være.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren.

Kl. 11:44

Mette Bock (LA):

Så vil jeg sige, at jeg tror, ministeren trænger til at stikke hovedet ud af vinduet. Sjældent har vi haft en så massiv diskussion om kompe-

tencefordelingen, som vi har for øjeblikket – ikke kun i det danske samfund, men også i andre samfund i Europa.

Jeg vil også sige, at det forekommer meget mærkeligt – når ministeren opfatter den her kompetencefordeling som så knivskarpt beskrevet – hvorfor i alverden England så går i gang med en undersøgelse. Hvorfor i alverden går Holland i gang med en undersøgelse?

Så vil jeg gerne lige understrege, hvis ministeren ikke har opdaget det endnu, at for Liberal Alliance er det her ikke et spørgsmål om, om vi skal melde Danmark ud af EU, eller om vi ikke skal. Danmark skal være i EU, men der er i allerhøjeste grad brug for – hvis vi skal have en substantiel diskussion om, hvad det er, EU skal bruges til – at få viden i stedet for mavefornemmelser.

Derfor har vi i Danmark brug for at få kortlagt den her kompetencefordeling, og vi har brug for at få kortlagt anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincippet i praksis, hvis vi skal have en substantiel og politisk indholdsrig debat, i stedet for at man bare skal stå og råbe og skrike til hinanden på grænsen. Men hvorfor tror ministeren, at både englænderne og hollænderne nu går i gang med en undersøgelse?

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Det er et godt spørgsmål. Ministeren.

Kl. 11:46

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Ja, det er et godt spørgsmål, hvorfor England har kastet sig ud i den her øvelse, hvorfor den konservative premierminister har gjort det. Hvis jeg skal komme med et gæt, er det jo, fordi der er en meget, meget stor skepsis – det har der altid været – blandt dele af den engelske befolkning, ikke mindst i konservative kredse. Og jeg går ud fra, det er et udtryk for at komme dem i møde.

Men det er jo noget, der risikerer ved en folkeafstemning at melde England ud af EU. Det er der jo en reel risiko for. Og det er slet ikke dér, jeg ønsker Danmark hen. Det er åbenbart heller ikke dér, Liberal Alliance ønsker Danmark hen. Men så forstår jeg ikke, at man ønsker at følge det politiske eksempel, som jo netop lægger op til en folkeafstemning om, om man skal blive i EU eller ej, og en traktatændring, der skal forhandles i EU.

Nederlandene er noget andet. Der siger man: Vi er sådan set glade for den grundlæggende struktur, og så vil vi gerne diskutere indholdet. Det vil jeg også gerne. Jeg synes bare ikke, der er grund til at nedsætte kommissioner og sætte en masse jurister til at sidde og bore i det. Det mener jeg er en politisk diskussion, som handler om, hvor vi gerne vil have at EU går hen.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til udenrigsministeren. Så går vi i gang med ordførerne, og den første er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, og tak til Liberal Alliance for at rejse den her debat. I Venstre deler vi jo sådan set det synspunkt, at det er vigtigt, at vi løbende her retter fokus mod kompetencefordelingen mellem Danmark og det europæiske samarbejde. Men vi mener ikke, at en selvstændig dansk kortlægning af området er den rigtige måde at skabe det her fokus på, og derfor støtter vi ikke beslutningsforslaget.

Som bekendt findes der ikke ophavsret inden for politik, og ideen om en kortlægning af den såkaldte kompetencebalance inden for EU-samarbejdet er da heller ikke ny, som det også blev nævnt før. I Storbritannien er man godt i gang med netop sådan en undersøgelse, som har fokus på samme område. Det virker, som om man i Liberal

Alliance har tænkt: So ein Ding müssen wir auch haben. Og man er blevet begejstret for det britiske initiativ.

Det, der undrer mig lidt, er, at man netop, når der er det her britiske initiativ, ikke lige vælger at slå koldt vand i blodet og afvente det endelige resultat af den britiske undersøgelse, som mig bekendt foreligger ved udgangen af indeværende år. Man kunne måske starte med at læse nogle af de delrapporter, som allerede er præsenteret, og som viser, at der overordnet er en ganske passende balance i fordelingen af kompetencer mellem EU og EU's medlemsstater på langt de fleste områder.

Hvorfor er det, vi skal haste vores egen undersøgelse igennem, som vil kræve en større mængde ressourcer og med al sandsynlighed give det samme resultat som en britisk undersøgelse? Er det ikke i en tid, hvor Liberal Alliance jo er indstillet på at skære ned på andre poster, lidt spild af gode danske skatte kroner, når man i stedet kunne bruge tiden på at læse den britiske undersøgelse? Det nærliggende svar er jo selvfølgelig, at man allerede har læst den britiske undersøgelse, og at man ikke er helt tilfreds med de resultater, som den viser. For den viser jo, at balancen mellem EU og Storbritannien på lange stræk er ganske passende.

Det er jo resultater, som måske ikke passer ind i den lidt skeptiske europæiske dagsorden, hvilket den britiske regering da også har erkendt. Derfor har Camerons regering jo også nedtonet præsentationen af nogle af de her første rapporter. Med det in mente kunne man få en mistanke om, at det måske ikke er substansen i forslaget, der interesserer Liberal Alliance, men at det måske nærmere er en del af partiets valgkampagne frem mod europaparlamentsvalget den 25. maj. Det er et kampagnearbejde, som vi i Venstre, navnlig efter fordelingen af valgforbund, ikke ønsker at deltage i.

Vi mener, at der overordnet set er den rette balance i fordelingen af kompetencer. Så kan man stadig væk kritisere den siddende regering for ikke at arbejde tilstrækkeligt for at fastholde den nuværende kompetencefordeling. Det er jo beklageligt, men det er ikke det, vi diskuterer her i dag. Så i stedet for at spejle et britisk initiativ mener vi i Venstre at kræfterne bliver brugt bedre, ved at vi strammer op på fortolkningen af nærhedsprincippet, som – hvad kan man sige – reguleringsivrige kommissærer og europaparlamentarikere har en tendens til at overse. F.eks. er der kommissær Reddings forslag om mandekvoter bare for at nævne et eksempel.

Derfor har vi i Venstre foreslået, at der indføres et årligt nærheds-tjek, altså en proces, hvor Ministerrådet og Europa-Parlamentet i forbindelse med udarbejdelsen af Kommissionens arbejdsprogram får mulighed for at sortere de forslag fra, som man vurderer strider mod nærhedsprincippet. Vi har også foreslået systematiske konkurrencevnetjek inden for EU, altså en pendant til det nabotjek, vi foreslår i Danmark. Hensigten er, at al lovgivning vurderes, i forhold til hvordan den påvirker Europas og europæiske virksomheders konkurrenceevne, så vi ser på det som et parameter.

Jeg ser meget gerne, at Liberal Alliance tilslutter sig de her forslag, som kan gøre en reel forskel, frem for at iværksætte en undersøgelse med noget, som virker lidt som et paradeforslag, som vi måske allerede kender konklusionen på. Så jeg opfordrer til, at det er noget, vi kan drøfte videre i udvalget, og så takker jeg for ordet.

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er et enkelt spørgsmål fra fru Mette Bock. Værsgo.

Kl. 11:51

Mette Bock (LA):

Tak for ordførertalen. Det er rigtig dejligt, for nu ved vi jo igen, hvor vi har Venstre. Det har man godt kunnet komme en lille smule tvivl om her i den seneste tid. Men jeg kan da indlede med at oplyse ordføreren om, at det her beslutningsforslag har ligget færdigt i næsten

et år. Det nåede bare ikke at komme på i sidste samling, så det her har intet at gøre med den aktuelle valgkampagne, men det passer rigtig fint ind, at vi diskuterer det nu tæt på et EP-valg, så det er ganske udmærket.

Men jeg vil da gerne høre: Hvad er det så, der gør, at Venstre på den ene side jo her i de seneste ugers debat har udtrykt en stigende skepsis over for, hvordan det nu er med den her kompetencefordeling, og på den anden side altså ikke vil være med til at lave en kortlægning, som i virkeligheden skal gøre, at vi får en diskussion på et oplyst grundlag? Jeg har dykket ned i den engelske undersøgelse og kan se, at man på mange områder siger, at her er det, som det skal være. Så er der nogle områder, hvor det ikke er sådan, men det er da fint. Så har vi da noget at diskutere ud fra.

Så hvad er det egentlig, der er grunden til, at Venstre på den ene side siger, at de også er lidt skeptiske over for noget, og på den anden side ikke vil være med til, at vi får en diskussion på et oplyst grundlag?

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tusind tak for det spørgsmål! Venstre er aldeles ikke skeptisk over for vores medlemskab af Den Europæiske Union.

Det, der har været drøftet her i den seneste tid, er jo ikke, hvor kompetencerne ligger. Altså, vi er jo helt enige om, at dansk socialpolitik, børnecheck m.v., er noget, vi beslutter i Danmark. Det, vi diskuterer, er jo grænserne for, hvornår man kan påberåbe sig de her ydelser. Det har jo ikke noget med kompetencefordelingen at gøre. Kompetencefordelingen er sådan, at dansk socialpolitik ligger i Danmark. Det er vi sådan set ikke spor i tvivl om. Det synes vi er en rigtig god idé.

Kl. 11:53

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:53

Mette Bock (LA):

Ja, tak for det, for nu blev jeg simpelt hen lidt forvirret. Altså, jeg kan ikke se, at der på noget sted i det her beslutningsforslag står noget om, at Liberal Alliance synes, at vi skal melde os ud af EU. Det synes vi ikke, vil jeg sige, hvis ordføreren skulle være i tvivl. Vi ønsker ikke, at Danmark skal melde sig ud af EU.

Men hvordan kan ordføreren stå og sige, at der ikke er tvivl om kompetencefordelingen, og at socialpolitikken ligger i Danmark, og så alligevel gå ind i en voldsom diskussion omkring børnecheck, dagpenge, alle mulige andre ting? Hvordan kan ordføreren have begge kasketter på på en gang?

Kl. 11:53

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:53

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jo et spørgsmål, som lidt afslører, hvorfor Liberal Alliance har placeret sig, som man har, i den her debat. For det virker lidt, som om ordføreren i hvert fald, og måske hele partiet, ikke rigtigt har forstået, hvad den debat handler om.

Den her debat handler jo ikke om, hvem der tegner socialpolitikken. Altså, hele diskussionen omkring vandrende arbejdstagere osv. har i øvrigt ikke noget med det her beslutningsforslag at gøre, skulle

jeg forstå på ordføreren. Det handler jo om, hvornår man er defineret som vandrende arbejdstager. Det handler ikke om, hvem der definerer socialpolitikken; det gør vi i Danmark. Og det kan da være, at den debat kan blive beriget af, at Liberal Alliance måske har en forståelse for, at det er sådan tingene hænger sammen. Det vil jeg da håbe på.

Kl. 11:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Vi har to spørgere mere, og den næste er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:54

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg vil bare høre Venstres ordfører, om det er kommet bag på Venstre, at EU kan blande sig i, hvordan vi indretter vores børnecheck, som der jo er en debat om, der kører meget lige nu.

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:55

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Uden på nogen måde at anerkende den præmis, der ligger til grund for spørgsmålet, fordi jeg ikke er enig i den, vil jeg sige: Nej, det er ikke kommet bag på mig, og undskyld, men det er et lidt besynderligt spørgsmål, for det er jo ikke rigtigt. Altså, det er jo ikke rigtigt, at man fra EU's side – og det er jo interessant med den her definition af EU som sådan en eller anden juridisk person, der kommer ind og blander sig – kan være med til at definere dansk børnecheck. Det er os selv, der bestemmer den. Det, som man diskuterer på europæisk plan, er, at der skal være lige rettigheder for vandrende arbejdstagere.

Vores diskussion her handler så om, hvornår man er det. Det handler ikke om, hvorvidt vi må udbetale børnecheck, og under hvilke betingelser man gør det.

Det handler om, hvornår man er vandrende arbejdstager. Det synes jeg egentlig også jeg svarede fru Mette Bock før.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:56

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg synes egentlig, det er et ganske interessant svar. Hvis det ikke er kommet bag på Venstre, hvad er så problemet?

Altså, situationen er jo den, at man i Folketinget har vedtaget at indrette børnechecken på én måde, EU kan ikke lide den retning, ergo blander EU sig. Hvis Venstre hele tiden har vidst, at det ville ske, hvorfor er Venstre så i dag bekymret over det, hvorfor er Venstre så i dag kritiske over for regeringens linje? Altså, situationen er vel den, at Venstre er uenig i, at EU blander sig i det her, eller er det mig, der fuldstændig har misforstået Venstres holdning?

Jeg synes ikke, EU bør have den her kompetence, og derfor synes jeg, der skal være sådan et kompetencekatalog, men det afviser Venstre jo i dag, og det undrer mig.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:56

Kl. 12:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Til hr. Nikolaj Villumsen: Jamen det er jo ikke sådan, at man fra europæisk side går ind og blander sig i, hvordan vi indretter de sociale ydelser, som vi har en sørens masse af i Danmark. Det, man blander sig i, er, hvem der kan påberåbe sig dem. Selve indretningen af de her ydelser er jo ikke noget, som nogen kommer og blander sig i. Det, man kommer og blander sig i, er vilkårene for vandrende arbejdsgivere. Og det er den diskussion, vi har.

Men at sige, at man fra EU's side går ind og siger, at I ikke må indrette børnechecken på den her måde, er jo ikke rigtigt. Det, man går ind og regulerer, er, hvem der skal have adgang til den og under hvilke betingelser.

Der har den tidligere regering så lavet et optjeningsprincip, som den siddende regering så har valgt at lade hånt om, og det er vi uenige i, men det har jo ikke noget med selve børnechecken som sådan at gøre.

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:58

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er også blevet en lille smule forvirret, for det er jo rigtigt, at VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti indførte et optjeningsprincip i forhold til børnechecken, og det burde jo være national kompetence, fordi vi kan indrette vores socialpolitik, som vi selv vil, og ergo kan vi også indføre et optjeningsprincip – burde man mene. Men det, jeg forstår på ordføreren, er, at kompetencefordelingen egentlig er o.k. Skal jeg forstå det sådan, at man i Venstre egentlig synes, at det er helt rimeligt, at børn, der ikke bor i Danmark, kan få tilsendt en børnecheck, også selv om vi havde et optjeningsprincip?

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:59

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. I Venstre synes vi, at det er rimeligt, at når man deltager på det danske arbejdsmarked, når man arbejder i Danmark, når man betaler sin skat i Danmark og man deltager i det danske samfund, man er en del af finansieringen af det danske velfærdssamfund, når man er det, skal man også være det på lige vilkår med andre indfødte danskere som fru Pia Adelsteen og mig selv.

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:59

Pia Adelsteen (DF):

Her må jeg så bare konkludere, at i Venstre synes man, at hvis nogen er i Danmark, betaler skat – det kun eksempelvis er manden, der er her – så er det helt o.k., at de får en børnecheck, som de kan sende hjem til deres børn i et andet EU-land, at de kan tage dagpenge med ud af landet, vel vidende at de satser, vi har lavet i Danmark, er udregnet efter de udgiftsniveauer, vi har i Danmark. Men der synes Venstre altså, at det er helt o.k., at det kan man godt tage med sig, selv om man flytter, eller selv om man har børn i eksempelvis Rumænien.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu kan man sige, at eksemplet med at tage dagpenge ud næppe er godt, for hvis man arbejder og betaler skat i Danmark, får man vel næppe dagpenge, men vi har jo netop foreslået en indeksering af de her ydelser. Vi synes, det er rimeligt, at man arbejder på lige vilkår, men lige vilkår afspejler jo også de ulige udgifter, som man har i de forskellige lande. Det er nu engang sådan, at mange ting er begrædelig dyrt i Danmark. Det er noget billigere i udlandet, og derfor har vi foreslået en indeksering af f.eks. børnechecken, således at den er tilpasset det reelle omkostningsniveau. Men vi synes, at det er rimeligt, at man i udgangspunktet har adgang til de samme ydelser, og at der så skal være en graduering af ydelserne, fordi man har forskellige udgifter.

Kl. 12:01

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke flere spørger. Og den næste ordfører er hr. Morten Bødskov fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 12:01

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Socialdemokraterne synes sådan set, det er vigtigt, at vi løbende har en diskussion om Danmarks deltagelse i EU-samarbejdet: På hvilket grundlag skal det finde sted? Hvad skal EU bestemme? Hvad skal vi selv bestemme? Skal vi have indflydelse på det hele, eller skal vi fortsat stå uden for afgørende områder i vores EU-samarbejde? Jeg tror, at alle os, der sidder her i salen i dag og er ordførere på det her forslag – og også under den valgkamp til Europa-Parlamentet, der jo er i gang – allerede nu har alle de her diskussioner helt fremme på vores egne dagsordener.

Det er helt grundlæggende, at EU jo kun har de beføjelser, som vi som medlemslande beslutter at EU skal have. De er, som det også er sagt tidligere, fastsat i den såkaldte Lissabontraktat, som vi jo fra dansk side også har tilsluttet os. Og det er også helt grundlæggende for EU-samarbejdet, at beføjelser, som EU ikke har fået tildelt af medlemsstaterne, ligger hos medlemsstaterne. Det princip blev jo fastslået forud for aftalen om Lissabontraktaten, hvor – hvilket nogle måske husker – rigtig mange politikere fra hele Europa brugte virkelig mange kræfter på netop de her spørgsmål om, hvor grænserne for EU-samarbejdet går, og hvordan medlemslandene i øvrigt involveres i EU's beslutninger.

Grænserne for EU-samarbejdet er dermed fastlagt, og hver dag foregår der jo her i Folketinget og i øvrigt i Folketingets Europaudvalg altså en livlig debat om, hvilke forslag der skal til for at fylde rammerne ud for vores deltagelse i EU-samarbejdet. Ud over de rammer, som er nævnt i den traktat, som danner grundlag for samarbejdet for øjeblikket, og dermed også rammerne for EU's beføjelser, ja, så bygger vores samarbejde jo, som det også er omtalt i forbindelse med beslutningsforslaget, på spørgsmålet om nærheds- og proportionalitetsprincippet, altså populært sagt på: Hvornår har EU noget at sige, og hvornår har EU ikke noget at sige?

Vi er i Socialdemokratiet stærke tilhængere af EU-samarbejdet. Der er nogen, der med rette har sagt, at hvis EU ikke fandtes, skulle vi skynde os at opfinde det, og det er Socialdemokraterne fuldstændig enige i. Vi skal ikke alle sammen være ens, EU's medlemsstater er forskellige, og det skal vi selvfølgelig også blive ved med at være.

Så når vi står med et problem, skal vi selvfølgelig nøje overveje, om løsningen skal findes ved, at beslutningen skal træffes i vores

EU-samarbejde eller alene skal træffes her, hvor vi er i dag, altså i Folketinget. Og hvis man i øvrigt en dag som i dag sidder og keder sig lidt, kan man jo gå ind på Folketingets hjemmeside og via Folketingets tv-kanal se Folketingets Europaudvalg diskutere de her spørgsmål for åbent tæppe – hvor bølgerne også en gang imellem kan gå højt – og hvor der jo forslag for forslag bliver taget stilling til: Hvor går grænserne for EU-samarbejdet? Hvad betyder det her for nærheds- og proportionalitetsprincipperne, altså hvordan anvendes de med andre ord i praksis?

Socialdemokraterne kan ikke støtte beslutningsforslaget. Vi mener ikke, at der er grundlag for at iværksætte nye, store undersøgelser af noget, som jeg håber jeg har givet udtryk for at der efter vores opfattelse allerede er brugt rigtig meget tid på, og som jo altså også udfolder sig hver eneste dag i det politiske arbejde. Det er grundlæggende for Socialdemokratiet, at Danmark skal være så tæt på kernen i EU-samarbejdet som overhovedet muligt. Som et lille land sikrer vores deltagelse i EU-samarbejdet os langt større indflydelse på verden omkring os og ikke mindst udviklingen af den, end hvis vi valgte at forlade EU-samarbejdet.

Socialdemokraterne mener, at den politiske debat, som vi har og skal have, om rammerne for EU-samarbejdet, om vores involvering i det og ikke mindst om, hvor grænserne går for, hvad vi her i Folketinget skal træffe beslutning om, hvad der skal træffes beslutning om i vores europæiske samarbejde, skal vi tage her i Folketinget, og de diskussioner skal løbende drøftes i foreninger og organisationer og forhåbentlig også ved middagsbordet. Og man kan håbe, at den folkeafstemning, som vi er på vej mod, og ikke mindst europaparlamentsvalget vil bidrage til det. For det er som sagt en vigtig debat, og den skal tages løbende.

Kl. 12:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Der er to spørgsmål, og det er først fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:05

Mette Bock (LA):

Tak for det. Det er jo et klart svar: Socialdemokraterne er varme tilhængere af EU, og det involverer, at der ikke er grund til at forholde sig kritisk til noget som helst. Vil ordføreren medgive, at der i hvert fald uden for Christiansborgs tykke mure er en del forvirring om, hvordan kompetencefordelingen mellem EU og Danmark er, og at der er en del forvirring om, hvad det her proportionalitetsprincip egentlig indebærer?

Kl. 12:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:06

Morten Bødskov (S):

Jeg tror bestemt, at fru Mette Bock hørte mig forkert, hvis man kan udlægge min tale, som om Socialdemokraterne mener, at man på ingen måde skal forholde sig kritisk til noget som helst, der sker i vores EU-samarbejde. Det er på ingen måde Socialdemokratiets holdning. Min pointe var netop, at de her spørgsmål diskuteres hver eneste dag. Eksempelvis har vi hver eneste fredag timelange møder i Folketingets Europaudvalg, og derudover har vi direkte tv-transmitterede møder fra Folketingssalen som her i dag, hvor der er diskussioner om, hvor grænserne for vores EU-samarbejde går, hvad det er for nye forslag, der er på bordet, og hvordan vi forholder os til dem. Nogle er vi kritiske over for, og andre bakker vi op om. Så den diskussion er der, og jeg synes, det er en god diskussion, for EU-samarbejdet udvikler sig hele tiden, og det gør vores engagement i det også; og derfor skal vi have den her diskussion.

Jeg synes ikke, at man kan sætte lighedstegn mellem de ting, altså at der, fordi der er forvirring om en ting, så ikke, om jeg så må sige, er nogen forståelse for, at vi skal engagere os i det, at vi skal have en debat om det. Det kan godt være, at folk er forvirrede over det, og det betyder måske, at vi skal have endnu mere debat om det. Og den må vi tage, for det er en vigtig debat.

Kl. 12:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 12:07

Mette Bock (LA):

Det kunne jo godt være, at forvirringen kunne mindskes, hvis man havde et oplyst grundlag at tage diskussionen ud fra. Det her handler jo ikke om, at vi ikke skal have diskussioner og tage stilling fra sag til sag. Det her handler om at få kastet lys over selve grundlaget, så vi er enige om, hvor den kompetencefordeling går, og hvordan dette proportionalitetsprincip forvaltes.

Det er det, det handler om. Jeg tager slet ikke stilling til, hvad der er godt, hvad der er skidt, og hvor grænserne eventuelt skal flyttes hen. Jeg beder om, at vi på vegne af danskerne får en kortlægning af de her forhold. De er på vej med det i England og i Holland, og jeg tror ikke, at det er de sidste lande, det sker i. Og jeg har simpelt hen ingen forståelse for, hvordan et parti som Socialdemokratiet kan være imod, at man tager diskussioner på et oplyst grundlag.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:08

Morten Bødskov (S):

Altså, med hensyn til de diskussioner, der er om enkeltforslag, hvor vi skal tage stilling til deres veje igennem vores EU-beslutningsmekanisme, er det svært at sige andet, end at det sker på et meget oplyst grundlag. Debatten er der om forslagene hver eneste fredag, hver eneste dag her i Folketinget.

Så jeg køber ikke præmissen om, at det ikke sker på et oplyst grundlag. Socialdemokratiet mener ikke, at der er behov for, at en hel masse kloge mennesker kan sætte sig sammen i meget lang tid i et lukket rum og diskutere, hvor grænserne for EU-samarbejdet går, og hvor grænserne går for, hvad EU-samarbejdet skal beslutte, og hvad nationalstaterne skal beslutte. Det mener jeg måske kan være kontraproduktivt for ønsket om at få en stadig mere levende EU-debat.

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Næste spørger er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 12:09

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak til Socialdemokraternes ordfører. Lige nu er der jo en diskussion om, om EU skal blande sig i, hvem der skal have danske dagpenge, og hvordan vores dagpengesystem skal være indrettet. Jeg er enig med regeringen i, at det skal EU ikke blande sig i. Men mener Socialdemokraterne helt grundlæggende, at det er en kompetence, som EU skal have, altså at de kan gå ind og blande sig i det danske dagpengesystem?

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Morten Bødskov (S):

Som hr. Nikolaj Villumsen meget rigtigt siger, har regeringen jo meget klart sagt, hvad man har tænkt sig at gøre, i tilfælde af at der bliver rejst en sag over for finerne. Det har regeringen gjort meget klart, og det bakker Socialdemokraterne selvfølgelig op om. Vi skal have et dagpengesystem, som er baseret på rettigheder og pligter, og det er det, som regeringen også har tilkendegivet i den her sag.

Kl. 12:09

følgelig vise kompetencefordelingen ud fra de forhold, vi nu engang har i Danmark.

Jeg synes, det er rigtig godt, hvis vi får set på, hvordan vi får brugt det her nærhedsprincip, og igen vil jeg gerne komme med et eksempel. For det er jo sjovt hver gang vi ser regeringens samlenotater i Europaudvalget og vi får de her grundnotater om nærhedsprincippet; her tror jeg endnu ikke, jeg har set, at der har stået, at regeringen mener, at man bryder nærhedsprincippet, heller ikke i forbindelse med forslaget fra Vivian Reding om kvindevoter. Og det er jo imponerende, når man tager i betragtning, at vi faktisk herhjemme med et simpelt flertal i Folketinget kunne indføre kvindevoter fra i morgen – det er da at være tæt på borgene at træffe den beslutning. Men nej, regeringen mener stort set aldrig, at nærhedsprincippet er brudt. Derfor vil det også være rigtig godt at få lavet de her to undersøgelser, ligesom man gør det i Holland, og ligesom man gør det i England.

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:10

Nikolaj Villumsen (EL):

Det siger jo noget meget interessant om, hvor vi egentlig står. Vi står altså i en situation, hvor Europa-Kommissionen mener, at de har kompetence til at blande sig i det danske dagpengesystem, mens regeringen ikke mener, at EU har kompetence til at blande sig i det, og dem, som kommer til at afgøre det i sidste ende, er EU-Domstolen, og der ved vi, at EU-Domstolen har en meget aktivistisk praksis, hvor den løbende udvider EU's magt. Så kunne det egentlig ikke være på sin plads at få en diskussion af, om EU faktisk bør blande sig i det, når vi nu har et bredt flertal i Folketinget, der ikke mener, at lige præcis dagpengene er noget, EU skal blande sig i?

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:10

Når man taler om at lave en oversigt over kompetencefordelingen, altså få kortlagt, hvordan den er, så er der jo nu også et problem, og det kan vi jo høre fra de her unionspartier, for de siger gang på gang, at det med Lissabontraktaten bare er slået klokkeklart fast. Men det er jo noget vrøvl. For når vi sidder og snakker om, at skatte- lovgivningen er national kompetence, at socialpolitikken er national kompetence, at uddannelsespolitikken er national kompetence osv., så ser vi jo også gang på gang, netop på grund af Lissabontraktaten, at den fri bevægelighed bare kommer til at stå over alt det andet, og det vil sige, at alt det, vi troede vi havde kompetencer til, har vi lige pludselig ikke kompetencer til. Og derfor er det da også rigtig godt at få fastlagt, hvad det er, vi har kompetencer til, og hvor det så er, at der er noget overordnet, som går ind og bryder den kompetence, og lige præcis få et overblik, sådan at vi kan have de her noget mere kvalificerede debatter, i stedet for at vi nogle gange bare gætter os til det.

Når vi sidder i Europaudvalget, ved vi jo alle sammen – på trods af at hr. Morten Bødskov siger, at vi diskuterer, at vi har alle oplysninger, at vi tager beslutninger på et oplyst grundlag – hvis vi bare tager sådan noget som forordning nr. 883, at der altså har siddet nogle partier herinde og sagt ja til en samordning af sociale forhold uden at vide, hvad man reelt har sagt ja til. For det er jo derfor, at bl.a. Venstre og Konservative i dag står og siger, at der altså er noget, de ikke helt havde regnet med var, som det var. Og det er jo det, der er problemet, og det er da derfor, det er rigtig godt at få lavet lige præcis den her undersøgelse.

Vi støtter i Dansk Folkeparti i hvert fald hele forslaget varmt.

Kl. 12:14

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke spørgsmål til ordføreren, og så går vi til Det Radikale Venstres ordfører, hr. Christian Friis Bach. Værsgo.

Kl. 12:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Og den næste ordfører er fra Dansk Folkeparti, og det er fru Pia Adelsteen. Værsgo.

Kl. 12:11

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Det er jo altid dejligt at have de her forslag nede i Folketingssalen – normalt sidder vi jo i Europaudvalget og diskuterer dem – og jeg synes, det er et rigtig godt forslag. Liberal Alliance er kommet med, som netop er, at vi kan få lavet den her oversigt over, hvordan kompetencefordelingen er, sådan som briterne gør det, og der mener jeg i modsætning til Venstre slet ikke, at vi bare skal sidde og vente på, at briterne nu engang får gjort det, for forholdene er nu altså engang forskellige i de to lande. Vi har i Danmark f.eks. nogle forbehold, det har man ikke helt i England, og derfor skal det selv-

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Nærhedsprincippet er jo helt centralt i EU-samarbejdet, og det er noget, Det Radikale Venstre står vagt om, helt på samme måde som vi står vagt om det kommunale selvstyre, hvor der jo – uden at pege fingre – i dette Ting en gang imellem er en tendens til at ville blande sig i opgaver, som måske bedst løses af kommunerne.

For os er det afgørende, at de politiske udfordringer håndteres på det niveau, hvor de håndteres bedst – de skal ikke tages på et lavere niveau end nødvendigt, men heller ikke på et højere niveau end nødvendigt. Eksempler på det er klimaforandringer, flygtningestrømme, illegale kapitaloverførsler, som jo alle er emner, der kun kan løses i fællesskab, og derfor skal vi styrke EU-samarbejdet på de områder, men der er jo ingen grund til, at man i EU regulerer, hvordan de serverer olivenolie på restauranter, ligesom spørgsmål om daginstitution-

ner eller folkeskoler eller ældrepleje ligger bedst på nationalt, kommunalt niveau.

I forhold til en gennemgribende analyse af kompetencebalancen mellem Danmark og EU og anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincipperne tvivler vi stærkt på, at en stor, samlet undersøgelse er den rigtige vej at gå. Der er fra Kommissionens side jo blevet gennemført undersøgelser af, hvordan man kan effektivisere EU-reglerne, fjerne bureaukrati, der er REFIT-programmet, og Storbritannien og Holland er i gang med at gennemføre en undersøgelse af kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne. Dem skal vi se på, dem skal vi lære af, og dem skal vi lade os inspirere af, men der er ingen grund til, at vi kaster os ud i den tilsvarende øvelse.

I det daglige lovgivningsarbejde skal vi være meget på vagt over for, om nærheds- og proportionalitetsprincipperne bliver anvendt fornuftigt, og vi skal sætte foden ned, hvis der er overflødig regulering på europæisk niveau; det er noget, vi skal gøre hver eneste dag – det er noget, vi skal sikre i dette Folketing, det er noget af det, vi skal sikre i Folketingets Europaudvalg, og det er noget af det, som alle udvalgene, der har med EU-sager at gøre, skal arbejde for og sikre. Det gør vi i det daglige arbejde. Det tror jeg ikke på vi sikrer med en undersøgelse. Så derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Det Radikale Venstres ordfører. Der er en enkelt spørger, fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:17

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg vil bare spørge ordføreren: Hvordan kan man egentlig afgøre, om noget er for meget eller for lidt, hvis ikke man er fuldstændig knivskarp, med hensyn til hvor den kompetencefordeling ligger?

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:17

Christian Friis Bach (RV):

Der er jo emner, der den ene dag kan vise sig at løses bedst af nationalstaten, men som pludselig kan få grænseoverskridende og fælles karakter og derfor bedst løses i fællesskab. Og derfor er der ikke en knivskarp grænse. Det må man tage fra sag til sag.

Nu har de nationale parlamenter jo fået til opgave at trække det gule kort, hvis Kommissionen, hvis EU overskrider beføjelserne og træder ind over nærheds- og proportionalitetsprincipperne, og det er den rigtige mekanisme, det er her, det foregår. Det er i dette Ting, vi skal holde øje med, om de her principper bliver brugt og anvendt fornuftigt. Det er den rigtige måde at løse det på.

Der bliver aldrig en knivskarp grænse. Det bliver en løbende dialog, og emner, der i dag ligger bedst i nationalstaten, kan det være at vi om få år bliver nødt til at behandle i fællesskab.

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren.

Kl. 12:18

Mette Bock (LA):

Tak. Jeg kan så forstå – det var jo ret interessant, hvad ordføreren sagde her til sidst – at der om nogle år kan være nogle ting, vi bliver nødt til at løse. Det må jo betyde, at ordføreren mener, at der faktisk er nogle problemer. Derfor vil jeg spørge, om ordføreren vil medgi-

ve, at der er en del forvirring blandt befolkningen i Danmark om, hvor den kompetencefordeling går, og hvad det her nærheds- og proportionalitetsprincip egentlig betyder for vores daglige politik.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:19

Christian Friis Bach (RV):

For 20 år siden eller for 30 år siden, hvor vi også havde et europæisk samarbejde, var klimaproblemerne jo ikke et emne, som stod højt på den internationale dagsorden. Det har vist sig at være en massiv udfordring, som kun kan løses, hvis vi arbejder sammen på tværs af EU-landenes grænser. Det er jo et godt eksempel på, at emner, som ikke tidligere har stået på Det Europæiske Fællesskabs dagsorden, kan komme op, når der er brug for et stærkt internationalt samarbejde for at løse udfordringerne. Og derfor er der ikke en knivskarp grænse, man kan trække i dag, som vil gælde i de næste 100 år, og det er det, der er min pointe.

Men vi skal stå vagt om det. Det er en politisk opgave at stå vagt om nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det skal vi gøre i dette Folketing og i Folketingets udvalg, og den opgave vil vi meget gerne løse i fællesskab med Liberal Alliance.

Kl. 12:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Jeg skal sige tak til Det Radikale Venstres ordfører. Der er ikke flere spillere. Den næste ordfører er ordføreren for SF, fru Pernille Vigsø Bagge. Værsgo.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg skal gøre opmærksom på, at jeg taler på vegne af SF's europardordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen, som desværre ikke kunne være her i dag.

SF er ikke interesseret i at igangsætte et så massivt og omfattende arbejde, som Liberal Alliance lægger op til. Det centrale er, at vi påvirker EU-samarbejdet i den rigtige retning og på den måde bruger vores indflydelse til at skabe en stærk venstreorienteret politik i EU, som kan sætte en anden dagsorden, hvor vi bekæmper social dumping og velfærdsturisme, skaber en bedre regulering af vores finanssektor og passer bedre på vores fælles klima og miljø. Der er som bekendt tale om grænseoverskridende udfordringer, som kun kan løses i et internationalt samarbejde som EU. I SF tror vi ikke på, at løsningen er at lukke sig mere inde og melde sig ud af flere dele af EU-samarbejdet. Tværtimod skal vi mere offensivt sætte en anden dagsorden i forhold til de problemer, som kun kan løses i samarbejde med vores europæiske naboer.

Vi har en klar kompetencefordeling herhjemme mellem stat, regioner og kommuner, og sådan skal det være. I forhold til EU er der en række traktater og direktiver, som fastlægger rammerne for vores EU-medlemskab. Som bekendt afgiver vi vores mandat til vores ministre i Europaudvalget. Det giver Folketinget stor indflydelse på EU-politikken, en indflydelse, som mange parlamenter rundt om i Europa misunder os. Samtidig har vi et europaparlamentsvalg i maj, som understreger, at der er demokratiske muligheder for løbende at påvirke EU-samarbejdet i en mere venstreorienteret retning, hvor den sociale retfærdighed og den grønne miljø- og klimapolitik skal prioriteres.

SF kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:21

fløjen i Danmark opfatter sig selv som nationalistiske og protektionistiske og indelukkede. Det er også det, jeg ligesom fornemmer i de debatter, vi har i disse tider, om EU. Sådan har det ikke altid været, men sådan er det beklageligvis nu.

Kl. 12:24

Kl. 12:21

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg er sådan set helt enig med ordføreren i, og det er Liberal Alliance også, at Danmark ikke skal lukke sig inde. Vi lever i en åben verden, og vi skal være med i EU. Vi skal deltage og engagere os i det internationale samarbejde både i EU og andre steder. Men jeg vil godt høre, om der for ordføreren ikke er nogen som helst problemer i, at EU i dag jo beskæftiger sig med alt fra bankunion i den ene ende til skolefrugtordninger og kvindevoter i den anden ende.

Kl. 12:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:22

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg synes, at EU er en demokratisk platform, som skal beskæftige sig med rigtig mange ting. Jeg kan f.eks. nævne sådan noget som ligestillingspolitikken. Hvis det ikke var for EU, havde vi aldrig fået lov om ligeløn i Danmark tilbage i 1970'erne. På det stræk er der rent faktisk rigtig mange områder, hvor EU er med til at sparke en udvikling i gang i medlemslandene, som medlemslandene åbenbart ikke selv kan sparke i gang. Jeg forholder mig ikke fuldstændig ukritisk til, hvad EU blander sig i, bestemt ikke, og det gør SF heller ikke. Vi må konstatere, at det ikke kun er skidt. Det er også rigtig godt, at EU beskæftiger sig bredt med politik på en lang række områder.

Kl. 12:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:23

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg synes, det er interessant at høre, at EU skal sparke udviklingen i gang. Det viser jo faktisk noget om den udvikling, der har været. Altså, i gamle dage, det vil sige omkring 1973, var venstrefløjen skarpe modstandere af EU, mens de borgerlige partier var varme tilhængere. Der har man simpelt hen bare byttet plads nu. Jeg kan forstå nu, at ordføreren mener, at det er godt, vi har EU, for EU skal sparke os i gang med at gøre ting, som vi ikke selv kan finde ud af. Er det korrekt forstået?

Kl. 12:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:23

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at det har været virkeligheden. Jeg kan konstatere, når jeg kigger tilbage – og det gælder også, før jeg blev født, for jeg blev først født i 1975 – at jeg har nydt rigtig godt af, at der var ting, f.eks. også på ligestillingsområdet, som jeg selv nævnte som eksempel, som EU sparkede i gang. Jeg ville da sådan set ønske, at den progressive dagsorden, som man i EU i mange sammenhænge kan sætte, f.eks. i forhold til lighed mellem kønnene, var langt mere fremherskende i rigtig mange af medlemslandene. Jeg tror på, at lige præcis på det her område gør det en forskel.

Men det er rigtigt, hvad fru Mette Bock siger, nemlig at tingene er vendt meget på hovedet siden 1973, og vi kan konstatere, at højre-

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til SF's ordfører. Så går vi til Enhedslistens ordfører, hr. Nikolaj Villumsen. Værsgo.

Kl. 12:24

(Ordfører)

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg er født i 1983, så jeg er da glad for, at der endelig er nogle politikere, også borgerlige politikere, der støtter op om Enhedslistens kritik af, at EU bestemmer alt, alt for meget.

Jeg kan på Enhedslistens vegne sige, at vi støtter det her forslag. Enhedslisten er jo ofte meget uenige med Liberal Alliance, og det synes jeg vi er med god grund. Jeg synes generelt, at Liberal Alliance har en asocial og ulighedsskabende politik, som er til skade for de mange og kun til fordel for de ganske få. Men fra Enhedslistens side er vi enige i, at EU er gået for vidt. Og vi er også enige i, at det bør undersøges, hvor vidt EU's magt faktisk rækker i dag.

Det lidt specielle i den her sag er jo, at det ikke rigtig er blevet fortalt befolkningen, hvad EU faktisk kan blande sig i. Kigger man på, hvad der blev sagt op til de folkeafstemninger, der trods alt har været afholdt om EU, så oplever man, at der jo da er den ene EU-tilhænger efter den anden, der forsikrer befolkningen om, at EU aldrig kommer til at blande sig i vores velfærdspolitik, i vores arbejdsmarkedspolitik, i vores skattepolitik og i vores socialpolitik. Vi må jo sågar konstatere, at EU i dag også blander sig i vores grundlæggende økonomiske politik gennem finanspagten. Det har man ikke fortalt vælgerne, eller man har undgået at afholde folkeafstemninger. Jeg synes, det er skidt, og nu står vi med problemet til langt op over ørerne.

Jeg mener grundlæggende, at vi har brug for at klarlægge, hvad EU faktisk bestemmer, og jeg tror grundlæggende, at vi har brug for at få en diskussion af, om EU skal have lov til at bestemme alt det.

Vi er jo et par stykker, faktisk ganske mange, der eksempelvis mener, at EU ikke skal blande sig i indretningen af de danske dagpengeregler. Jeg synes, det er positivt, at regeringen også har sat foden ned på dette område, og jeg ville da ønske, at man sætte foden ned på langt, langt flere områder for at forsvare det danske solidariske velfærdssystem.

Men hvis vi skal tage stilling til, hvad EU faktisk bestemmer, kræver det jo også, at vi ved, hvad det faktisk er, de bestemmer i dag. Og det udvikler sig desværre hele tiden, særlig på grund af den aktivistiske EU-domstol. Jeg tror, vi er rigtig mange danskere, som er enige om, at det bør være Folketinget, og at det bør være de vælgere, der vælger Folketinget, som skal bestemme over vores velfærd, og som skal bestemme over vores økonomi i Danmark. Men sådan er det desværre bare ikke helt i dag.

Lige nu har vi en situation, hvor EU's liberalistisk indrettede indre marked skaber social dumping, det skaber pres på velfærden. Det er fuldstændig uacceptabelt, hvis det står til Enhedslisten at bestemme. Enhedslisten ønsker internationalt samarbejde, både i Europa og i resten af verden, men vi er uenige i indretningen af EU's asociale politik, hvor beslutninger ikke bare træffes af de forkerte, men også træffes hen over hovedet på Europas befolkninger.

Jeg synes, EU bestemmer alt, alt for meget. Derfor stemmer Enhedslisten for dette beslutningsforslag og håber, det kan lede til debat om EU's kompetencer.

Kl. 12:28

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ingen spørgsmål, og derfor går vi til den næste ordfører, som er ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Per Sig Møller.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Jeg var glad for, at det blev præciseret på udenrigsministerens foranledning, hvordan sætningen i bemærkningerne til forslaget, hvor der står, at man skal se på, hvilke områder vi fortsat vil samarbejde om, og på hvilke områder vi ønsker at bevare eller tilbageføre vores suverænitæt, skal forstås. For svaret på det fra fru Mette Bock lød sådan, at der ikke er tale om, at man vil ud af EU. Så det skal ikke forstås på den måde, at vi skal genforhandle traktaterne og sige, at det og det traktatområde vil vi ikke være med i.

Altså, det vil sige, at sætningen, der omhandler fortsat samarbejde, ikke skal forstås sådan, at der er områder inden for EU, man ikke længere vil være med i. For det kan man jo ikke. Vi har fået vores traktat, vi har fået vores forbehold, vi har fået vores undtagelser, vi har fået vores sommerhusregel, og det skal vi selvfølgelig ikke genforhandle. Så det er meget vigtigt, at det her ikke skal forstås, som om vi skal til at genforhandle vores medlemskab af EU, ligesom som briterne taler om at gøre.

Jeg mener faktisk, at EU er helt afgørende for Europas udvikling. Som en anden ordfører her har sagt: Havde man ikke EU, måtte det opfindes. Hvis man forestiller sig, hvordan et Europa uden EU ville se ud – i de kriser, vi har været igennem, og med den storpolitiske krise, vi nu står i – ville det være et Europa fuld af forvirring og med meget større økonomiske tilbageslag rundtomkring, som ville blive skubbet frem og tilbage mellem landene. Så det er helt givet, at EU skal være der, og vi skal være glade for, at vi har EU.

Når det er sagt, skal vi selvfølgelig også sørge for, at EU ikke pludselig bliver en tromlende maskine, for Europas styrke er vores mangfoldighed. Vores styrke er, at vi har forskellige tilgange til løsning af problemerne, forskellige kulturelle forudsætninger, og dem skal vi bevare. Vi skal altså ikke være en ensretningsmekanisme; vi skal være glade for, vi er mangfoldige og har forskellige tilgange. Det kan så betyde langsomme beslutningsprocesser, sådan som vi oplever det i Ministerrådet, men dog processer, der respekterer fædrelandenes Europa. Og de skal ikke udlignes; de skal ikke slettes. Så det er vores udgangspunkt.

Men hvis Kommissionen går for vidt, og hvis vi som følge af en række beslutninger kommer i den situation, at Domstolen er for aktivistisk og begynder at fortolke ting længere hen, end vi egentlig som lovgivere i Ministerrådet havde forestillet os, skal man selvfølgelig stoppe op. Og politikerne skal så træffe en ny beslutning og præcisere, hvad der mentes med de tidligere beslutninger, hvis man synes, at domstolene er gået for vidt eller at Kommissionen går for vidt. Det er en politisk opgave, for det kommer jo alt sammen af politiske beslutninger.

Så min opfattelse er, at EU trænger til at blive slankere og stærkere. Der, hvor EU virkelig skal gøre nytte, skal det gøres stærkere. Til gengæld skal det ikke brede sig overalt. Og der var jeg glad for, at Martin Schulz – da han var på besøg her i Folketinget forleden dag – sagde, at den økonomiske union ikke var ment som en social union. Det er derfor, vi Konservative siger: Det skal vi tænke over; det skal vi tænke igennem; vi skal se, om det er gået for vidt som følge af arbejdsmarkedspolitikken og den fri bevægelighed, altså om den har fået nogle bivirkninger, som ikke var tilsigtet, dengang vi traf beslutning om det.

Der kan man jo også se på Tyskland. Det er ikke bare, fordi danske politikere ikke har forudset de bivirkninger. Det er også til dis-

kussion i Tyskland, og det er jo også derfor, Martin Schulz, formanden for Europa-Parlamentet, har sagt: Meningen var ikke, det skulle være en social union. Det vil sige, at der altså er behov for at se på, hvor man skal begrænse EU.

Men jeg er enig med hr. Christian Friis Bach i, at hvis man laver en meget, meget streng opbygning, så risikerer man jo at gøre det svært, hvis man finder ud af, at det i virkeligheden er klogere at flytte et område fra det ene til det andet, altså hvis man synes, det bør være et fællesskabsanliggende, eller man synes det modsatte. Det er ikke sikkert, det kan angives klart fra dag et, for det kan udvikle sig.

Der vil jeg sige til fru Mette Bock, at dengang jeg var miljøminister, besluttede den engelske konservative regering, at nu ville den lave et kompetencekatalog, og det katalog skulle opregne, hvad der skulle føres tilbage til medlemsstaterne. Det var Michael Howard, som stod i spidsen for det som den konservative leder. Og så kom det kompetencekatalog jo også, som vi ventede så spændt på. Jeg tror kun, det rummede ét forslag, og det var at føre reguleringen af zoologiske haver tilbage til nationalstaterne. Så det var jo et kæmpe arbejde, der var sat i gang, og så endte det med tilbageførsel af zoologiske haver. Det gjorde man så, og det har man ført tilbage igen af hensyn til dyrevelfærden. Det var, hvad der kom ud af det.

Men vi ønsker et slankere og stærkere EU. Så kan det være en fornuftig diskussion at tage, om det er gået for vidt; om der er kommet mekaniske virkninger ud af det, som ikke var tilsigtet. Og derfor vil vi meget gerne se på, hvad der kommer ud af briternes og hollændernes bestræbelser, for der står jo også her, at forslagsstillerne foreslår på denne baggrund, at der iværksættes en lignende kortlægning af kompetencebalancen mellem Danmark og EU – altså en lignende. Og der mener jeg ikke rigtig der er grund til at kopiere den nu. Lad os nu vente og se, hvad de kommer med.

Kl. 12:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål, og det er fra fru Mette Bock. Værsgo.

Kl. 12:33

Mette Bock (LA):

Barroso har sagt, at EU skal være store på de store spørgsmål og små på de små spørgsmål, men jeg tror, at man kan konstatere, at det i dag desværre forholder sig sådan, at EU er store på de små spørgsmål og små på de store spørgsmål. Det er det, vi skal have gjort noget ved. Forudsætningen for at kunne gøre noget ved det er jo, at vi har et klart, oplyst og fælles fundament at tage diskussionen ud fra.

Nu ved jeg godt, at ordføreren er konservativ, men skal jeg forstå det sådan, at ordføreren mener, at det overhovedet ikke nogen sinde kan komme på tale at genforhandle traktater og kompetencefordeling? For så har jeg simpelt hen misforstået, hvad det handler om i politik: hvis alt, hvad der en gang er gennemført, skal man aldrig ændre på. Så konservativ troede jeg alligevel ikke ordføreren var.

Kl. 12:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:34

Per Stig Møller (KF):

Nej, men vi Konservative er også realpolitikere. Jeg vil kraftigt fraråde, at vi kaster os ud i forslag om at ændre traktaten. Jeg har været med til at lave to traktater – en i 2005 og en i 2007. Den i 2005 faldt, og derfor måtte vi lave den i 2007, Lissabontraktaten. Vi brugte uendelige mængder tid på det, og så endte det med, at Frankrig og Holland stemte nej.

Hvis Europa nu, f.eks. på dansk foranledning – det forstår jeg så fru Mette Bock kunne finde på at sige – skal lave en ny traktat, kom-

mer vi til at opleve, at vi bruger en masse tid, som skulle være brugt på at løse en masse konkrete problemer. For det er jo rigtigt, at de store og små måske er forkert fordelt. Hvis vi skal i gang med en ændring af traktaten, vil det betyde, at vi bruger en masse tid, og at den skal til afstemning i flere forskellige lande, og uanset hvor god fru Mette Bock måtte mene den måtte være, tror jeg ærlig talt, at den falder i et af landene, og så er vi jo ikke kommet videre.

Jeg tror, vi skal arbejde på det eksisterende traktatgrundlag, som giver mange muligheder, også for det, som fru Mette Bock forestiller sig med tilbageførelse, deregulering. Barroso kaldte sin Kommission dereguleringskommissionen. Ja, det ville jeg godt se noget mere til, for det er rigtigt, at det i hvert fald er 40 pct. af de bureaukratiske byrder for de små virksomheder, der stammer fra dirigisme. Vi har også arbejdet for i vores regering, at vi hele tiden skulle nedbringe de administrative byrder, som kommer fra EU-systemet.

Al den slags ting kan vi jo godt køre på den eksisterende traktats grundlag. Så lad os bruge den eksisterende traktat. Lad os droppe tanken om traktatændringer, for det fører ikke til noget, men betyder en masse spild af tid.

Kl. 12:35

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:35

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg må jo så konstatere, at ordføreren mener, at de traktater, der er, skal blive ved med at være der, og at vi skal koncentrere os om noget andet. Jeg vil overhovedet ikke tage stilling til, om der skal genforhandles traktater, men jeg vil gerne have et grundlag, så jeg kan tage stilling, og det er derfor, at vi foreslår det, som vi gør.

Men skal jeg forstå ordføreren sådan, at ordføreren faktisk er åben over for muligheden for, at vi skal gennemføre sådan en undersøgelse, når hollænderne og briterne er færdige med deres?

Kl. 12:36

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 12:36

Per Stig Møller (KF):

Ja, det skal forstås sådan. Det er udmærket at kunne føre en debat på et oplyst grundlag, og hvis man skal have Kommissionen til at blive lidt slankere, men til gengæld stærkere – altså, på de steder, hvor de skal være det, må de godt være stærkere, men så på færre områder – så er det da fuldstændig rigtigt, at man skal se på, på hvilke områder man så synes at de går for vidt. Der er blevet nævnt et par stykker her i dag. Der er sikkert også andre. Men når nu briterne og hollænderne er i gang og der kommer et forslag om en lignende kortlægning, så synes jeg, at vi lige skal se, hvad den fører frem til – om den fører til andet, end at zoologiske haver skal tilbage til nationalstaterne en gang til, eller at de finder på mere. Lad os nu se den an.

Men jeg vil da ikke udelukke, at hvis vi synes, det ser spændende ud, at det kan vi godt supplere, det bør vi bygge videre på, eller det bør vi kommunikere med dem om, så skal man gøre det, for selvfølgelig er det sådan i et demokrati med debat på et oplyst grundlag, men det skal ikke fra min side forstås sådan, at jeg derefter ønsker en traktatændring. Det vil jeg kraftigt fraråde. Det bliver spild af tid, og vi kan bruge den traktat. Lissabontraktaten har også det der forstærkede samarbejde, så der er mange muligheder for, at vi kan levere forbedringer på det eksisterende traktatgrundlag.

Kl. 12:37

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Der er et spørgsmål mere fra fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:37

Pia Adelsteen (DF):

Jeg blev lidt forvirret, fordi vi hele tiden får at vide, at kompetencefordelingen mellem EU og nationalstaterne står klokkeklart beskrevet i Lissabontraktaten. Når jeg så hører ordføreren sige, at han kraftigt vil fraråde traktatændring, men at han godt vil se på, hvor det er, nogle ting er gået for vidt, og så se på, om man kan lave det om, så kan man vel ikke lave det om uden en traktatændring, hvis det er så klokkeklart, at kompetencefordelingen er, som den er? Eller er ordføreren klogere, end jeg er?

Kl. 12:38

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 12:38

Per Stig Møller (KF):

Jamen det forstår jeg slet ikke at den meget, meget lærde fru Pia Adelsteen, som er virkelig kyndig på de her områder, kan sige. Selvfølgelig er den da ikke så klart præciseret – det kan man da ikke. Der opstår da hele tiden ting her i verden, hvor man siger, at det her skal man have en fælles holdning til, eller det skal man ikke have en fælles holdning til. Jeg har ikke sagt, at man kan slå op i en logaritmetabel og sige: Det her er nærhed, det her er fællesskab. Det kan man ikke. Og det er da i øvrigt noget, de beslutter i ministerrådene, altså om de synes, at det her skal de arbejde med i fællesskab eller lade ligge. Det er da en ministerrådsbeslutning.

Nu har jeg jo været med til at lave den traktat. Jeg kæmpede faktisk for et rødt kort, som nationalstaterne kunne rejse – det lykkedes ikke. Det blev så det gule kort. Men det havde jo været overflødigt, hvis kompetencefordelingen var så klar, som fru Pia Adelsteen nævner at nogle mener, for hvem skulle så rejse det gule eller røde kort? De måtte jo så være i ond tro. Så det har jeg nu aldrig sagt, for ellers ville jeg heller ikke have arbejdet for det røde kort.

Kl. 12:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 12:39

Pia Adelsteen (DF):

Tak for præciseringen. Jeg har nu heller aldrig sagt, at det var hr. Per Stig Møller, der havde sagt det her med kompetencefordelingen. Det er, hvad vi får at vide af nogle ministre i Europaudvalget, og de kan så ikke vide, hvad de taler om, kan jeg jo høre på det hele. Jeg synes, at det er dejligt at få at vide fra en, der ovenikøbet har været med til at arbejde med traktaten, at det slet ikke er så klokkeklart, som nogle gerne vil give udtryk for. Så tak for det.

Kl. 12:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 12:39

Per Stig Møller (KF):

Jamen det er der jo ikke nogen, hverken grundlove eller traktater, der er. Det er derfor, man har domstole til f.eks. at vurdere, om det her går ud over traktaten eller det her går ud over grundloven. Man kan ikke i en traktat eller i en grundlov definere alle ting, man kan

definere principperne, og derfor er der åbent både for parlamenter, for ministre og for domstole.

Kl. 12:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren fra Det Konservative Folkeparti, og så er vi nået til ordføreren for forslagsstillerne, fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:40

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Når vi i de her måneder så voldsomt diskuterer, hvem der har adgang til danske velfærdsydelser og på hvilke præmisser, er det et symptom. Det er et symptom på, at det står uklart, ikke kun for den danske befolkning, men også for os her i Folketinget, hvordan kompetencefordelingen mellem EU og Danmark egentlig ligger på en lang række områder. Et klart eksempel på det er jo, at den tidligere VK-regering indførte et optjeningsprincip på børnechecken, som den nuværende regering nu har fjernet igen.

Derfor er det helt på sin plads og udtryk for rettidig omhu at bede den danske regering igangsætte en udredning af kompetencefordelingen mellem EU og Danmark, præcis som henholdsvis England og Holland har gjort det for deres respektive landes vedkommende, dog i forskelligt tilsnit. En kompetencefordeling vil afdække, hvor den aktuelle grænse går imellem, hvad vi gør her i Danmark, og hvad EU gør. Det vil blive afdækket, og vi vil også få en klarhed over, om der er brug for, at vi får justeret nogle ting. Det vil skabe klarhed. Det vil skabe gennemsigtighed, og det vil skabe tryk, og det skylder vi både os selv og den danske befolkning.

Derfor fremsætter vi i Liberal Alliance et beslutningsforslag, som pålægger regeringen at igangsætte sådan en analyse. Selv om de helt præcise tal kan diskuteres og kan opregnes på forskellig vis, er der for mig at se ingen tvivl om, at rigtig meget dansk lovgivning i dag udspringer fra EU. Der er ikke meget frihed og råderum i spændet mellem på den ene side regulering af skolefrugtordninger og på den anden side regulering af banker.

Vi ved, at 40 pct. af de bureaukratiske byrder på de danske små og mellemstore virksomheder stammer fra EU, vi ved, at 60 pct. af al dansk lovgivning på en eller anden måde stammer fra EU, og vi ved, at 80 pct. af al erhvervslovgivning i Danmark har rod i EU. Men hvor går grænserne på kompetencefordelingen egentlig, og kan de bare skubbes yderligere og yderligere? Hertil kommer, at der er klare indikationer på, at der er problemer med nærhedsprincippet. For meget kompetence er overført, uden at medlemsstaternes parlamenter reelt har været bevidst om det. Det viser sig gang på gang, at EU-forordninger og -direktiver er så vagt formuleret, at det reelt er en aktivistisk EU-Domstol, der kommer til at fastlægge og fortolke regelsættet, og Domstolen dømmer altid i retning af mere integration.

Jeg vil gerne understrege, og nu siger jeg det to gange for en sikkerheds skyld, at Liberal Alliance ønsker fortsat medlemskab af EU – Liberal Alliance ønsker fortsat medlemskab af EU – men vi ønsker et slankere EU, som koncentrerer sig om de oprindelige formål, nemlig sikring af fred, frihed og frihandel. Paradoksalt nok er der fortsat rigeligt at gøre på de her områder. Der er lang vej til realiseringen af et frit indre marked. Tiden er derfor kommet til, at vi skal få skabt et overblik over den reelle kompetencefordeling og de reelle knaster, der ligger i et fortsat samarbejde om medlemskab af EU.

Vi ønsker oprigtigt et godt og nært samarbejde i EU på en række punkter. En kompetenceafdækning vil ikke bare afsløre problemer, men også sætte lys på, hvor det går godt, og hvor medlemskabet er en klar fordel. Ja, den kan måske ovenikøbet finde områder, hvor der er behov for yderligere integration, f.eks. omkring udviklingen af det indre marked, der jo fortsat ikke er foldet ud. Det er et af de forhold,

som den britiske undersøgelse har peget på, og som en tilsvarende dansk undersøgelse formentlig også vil kunne belyse.

Lige nu er der et klart momentum til rent faktisk at få ændret på en masse ting, men vi skal selvfølgelig gøre det på et oplyst grundlag. Både England og Holland har været klar til det, og det skal vi jo også være, for når vi kommer til at reformere EU-systemet – og det er vi helt overbevist om at det kommer vi til før eller senere – så skal Danmark være klar til at kæmpe for vores klare og gennearbejdede prioriteter og interesser i stedet for at falde i den sædvanlige: Ja, vi siger ja til alt for at sidde med ved bordet-strategi. Vi har aldrig sagt ja til, at EU-borgere under dække af den frie bevægelighed for arbejdskraft skulle kunne opnå adgang til dyre danske velfærdsordninger, og vi har aldrig udskrevet en blankocheck til EU, hvor vi frasier os retten til at føre en selvstændig sundheds- og skattepolitik, og derfor er det selvfølgelig uacceptabelt, hvis EU opfører sig, som om vi skulle have taget sådanne skridt.

Jeg synes, at det har været interessant at lytte til diskussionen her i dag, og man kan forstå på ministeren, som jo er fra Det Radikale Venstre, at vi skal helt ind i maskinrummet. Det er der jo ikke noget nyt i, det har vi hele tiden vidst at De Radikale mener.

Kl. 12:45

Vi kan forstå på Socialdemokraterne, at det er direkte kontraproduktivt, hvis vi skal have sådan en kortlægning her. SF, det gamle modstanderparti, mener nu, at EU sætter en progressiv dagsorden. Og De Konservative mener åbenbart, at når man politisk har fastlagt traktaterne, og når man har en aktuel kompetencefordeling, skal vi søreme ikke som politikere beskæftige os med at ændre på det. Det synes jeg er en meget mærkelig tolkning af, hvad det vil sige at være konservativ, men jeg skal selvfølgelig ikke gøre mig klog på, hvordan man skal være konservativ.

Som jeg nævnte i et af mine svar, har Barroso jo klogt sagt, at EU skal være stor på de store spørgsmål og lille på de små spørgsmål, og for os at se er det blevet til, at EU er stor på de små spørgsmål og lille på de store spørgsmål. Hvis vi får en afdækning af, hvordan kompetencefordelingen er i dag, og hvordan proportionalitets- og nærhedsprincippet skal tolkes, så får vi i fællesskab, alle partier i dette Folketing, og til gavn for den danske befolknings forståelse af, hvad det er, det her handler om, et oplyst grundlag til fremadrettet at kunne diskutere, hvad det er for et medlemskab, vi vil have, og hvordan vi ser Europa på den lange bane. Det er ikke sådan, at når man en gang har vedtaget regler, traktater osv., som kan have været udmærkede og velbegrundede på det tidspunkt, de blev fastlagt, så er det også sådan, det skal være i al fremtid.

Så det eneste, vi ønsker med dette, er altså at skabe et oplyst grundlag for en god og substantiel diskussion.

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Per Stig Møller fra De Konservative. Værsgo.

Kl. 12:47

Per Stig Møller (KF):

Jeg hørte jo her en kritik af De Konservative. Vi sagde ikke, at vi er bange for forandringer. Vi forandrer for at bevare, og vi er ikke utopikere, vi er realister. Jeg går ud fra, at fru Mette Bock kan bekræfte, at det, jeg sagde, var, at det er en utopisk tanke, der medfører en masse spild af tid, hvis man går i gang med en traktatændring. Det var altså en realistisk betragtning. Vi Konservative er altså realister, vi går ikke ind i spekulative projekter. Jeg synes, Liberal Alliance kaster sig ud i spekulationer her.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:47

Kl. 12:50

Mette Bock (LA):

Det er ikke spekulation. Jeg er glad for, at ordføreren kan oplyse mig om, at De Konservative gerne vil forandringer, men det er åbenbart en ny form for konservatisme. Så vidt jeg ved, var det David Hume, som på et tidspunkt skrev, at det, man skal sørge for, og det, man skal holde fast ved, er at beskæftige sig med det nære. Det er det, man har forstand på, og det er det, man skal. Og dermed skulle man jo egentlig umiddelbart tro, at De Konservative var meget optaget af, at vi i Danmark har kontrol over væsentlige beslutninger om vores eget land, mens det, vi skal lægge i EU, er det, som et fællesskab kan have fornøjelse af at være sammen om.

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:48

Per Stig Møller (KF):

Må jeg minde fru Mette Bock om Edmund Burke, når nu fru Mette Bock nævnte David Hume. Edmund Burke sagde: Hvad hjælper det, at man har store ideer om, at man skal have menneskerettigheder og medicin frem til alle mennesker, hvis man er ude af stand til at få det frem? Det vil sige, at det igen skal være realistisk. Man skal altså sætte sig mål, som man kan nå.

Jeg mener, at vi faktisk kan forandre det, vi ønsker at forandre, ved at bevare den traktat, vi indgik med Lissabontraktaten. For der er muligheder, både for at få styrket samarbejdet for mindre grupper, der vil gå foran, og også for at stå uden for mindre grupper, der går foran. Der er mulighed for at få ændret opgavefordelingen, hvis man er enige om det i Ministerrådet. Så jeg ser intet behov for den utopiske tanke om traktatændringer. Det er bare det, jeg siger til fru Mette Bock. Og som god konservativ – og som Edmund Burke – vil jeg sige: Hvad hjælper det at have nogle store ideer, hvis man ikke har nogen muligheder for at få dem frem? Vi mener, at vi kan forandre forholdene ved at bevare traktaten og arbejde på det grundlag.

Det andet ville være spild af tid, hvor der er meget væsentlige ting, som Europa skal tage sig af, vil jeg sige til fru Mette Bock, meget væsentlige ting. Vi har finanskrisens efterspil, vi har institutionerne, der skulle laves bagefter, vi har hele den storpolitiske krise. Jeg har siddet ved mange topmøder, som er gået i stykker, fordi man skulle diskutere petitesser i traktatforslag.

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:49

Mette Bock (LA):

Jeg vil gerne understrege, at vi jo netop ikke er interesseret i at diskutere petitesser med det her forslag. Vi er faktisk interesseret i at få drøftet de store principielle, langsigtede pejlepunkter. Og dermed taler jeg ikke om den utopi, som både Edmund Burke og hr. Per Stig Møller – de er jo i samme klasse åndsmæssigt, forstår vi; jeg har læst hr. Per Stig Møllers bog, en glimrende bog – taler om. Det er ikke det, det handler om. Det handler simpelt hen om, at i stedet for at sige, at alt er, som det er lavet, og at det ikke kan forandres, siger vi: Lad os få et oplyst grundlag, så vi kan lave nye pejlepunkter, uden at det skal være vidtløftige utopier, som naturligvis ikke kan realiseres. Vi skal være realpolitiske, men vi skal også have mod til at forandre i tide, og ikke først når verden og EU er løbet fra os.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 12:50

Meddelelser fra formanden**Fjerde næstformand (Steen Gade):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. april 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og så skal jeg i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 12:50).